

101Κ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. Ἔθος Πατησίων ἀριθ. 9.

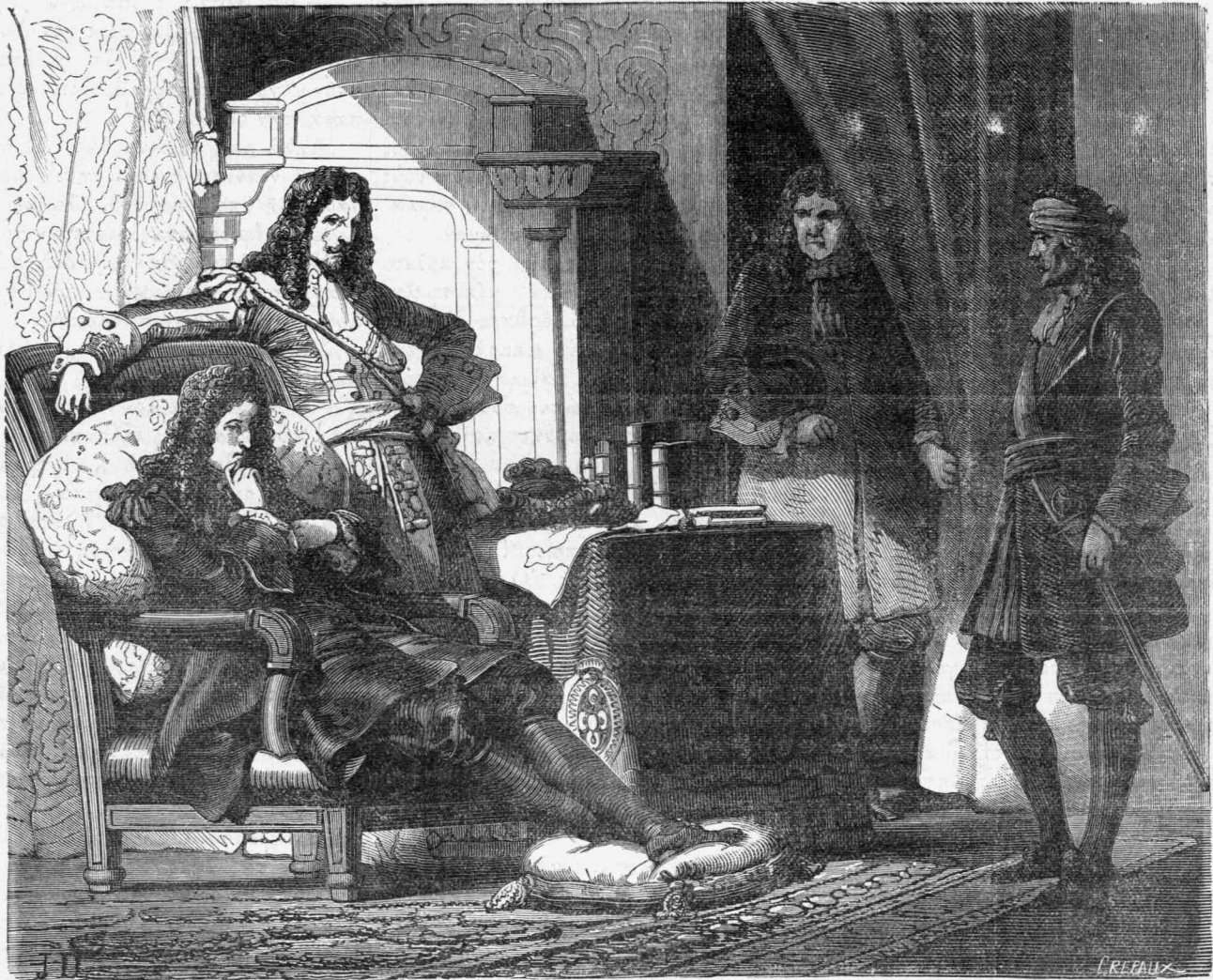
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσῶν κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ : Ὁ ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀννίνου, (συνέχεια). — *Fortuné Boisgobey* : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Αἰσιώπου, (συνέχεια). — Γρηγορίου Δ. Σεροπούλου : ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, (συνέχεια).

**ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προπληρωτά**

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

Ὁ βασιλεὺς ἐφάνη βυθισθεὶς εἰς βαθεῖαν ρέμβην. (Κεφάλαιον ΛΘ΄).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ
[Συνέχεια]

Ἄλλ' ὁ Λουδοὺς ὑποβλέπων καὶ τὸν Γεράρδον καὶ τὸν σηματοφόρον καὶ τοὺς σωματοφύλακας:

— Ἦθελα νὰ μάθω, εἶπεν, ἀπὸ πότε οἱ ἀξιωματικοὶ ἤρχισαν νὰ φρονοῦν ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς νὰ παρακούσῃ τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας λαμβάνουν.

— Ἄλλ' Ἐξοχώτατε ! ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος.

— Σιωπὴ !... ποῖος σὰς διέταξε νὰ τοποθετηθῆτε ἐπὶ τοῦ ὑψώματος ;

— Ὑμεῖς βεβαίως, Ἐξοχώτατε.

— Καὶ διατί δὲν εὐρίσκεσθε πλέον εἰς τὴν θέσιν σας ;

— Εἶχα ἤδη σὴν τιμὴν νὰ σας εἶπω ὅτι ἔλαβον διαταγὴν παρὰ τοῦ βασιλέως.

— Διαταγὴν, τὴν ὁποίαν προεκαλέσατε, κύριε.

— Καθόλου.

— Σὰς λέγω ὅτι τὴν προεκαλέσατε ! ἀπήντησεν ὁ μαρκήσιος διὰ φωνῆς βροντῶδους.

— Καὶ ἂν αὐτὸ ἦτο τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ Γεράρδος, οὐτινος τὸ αἷμα ἤρχιζεν ἤδη νὰ φλογίζηται, νομίζετε, κύριε, ὅτι ἐκτίθεται τις νὰ φονευθῆ μετ' εὐχαριστήσεως ἢ βλέπει νὰ φονεύωνται πλησίον του τόσοι ἄνδρες, ὅποτε μὲ μίαν λέξιν, μὲ ἓν βήμα δύναται τις νὰ τοὺς σώσῃ, ἀνευ ἀτιμώσεως.

— Καὶ σεῖς νομίζετε ὅτι τοῦτο καλεῖ-

ται θάρρος; εἶπεν ὁ Λουβοᾶ μετὰ τοιαύτης περιφρονήσεως, ὥστε ἠρθρίασαν οὐ μόνον οἱ ἵππεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ φοβηθέντες πεζοὶ στρατιῶται τοῦ συντάγματος τῆς Καμπανίας.

Ὁ Γεράρδος ἀπήντησε σφίγγων τὰς πυγμάς:

— Ἐκαστος ἐννοεῖ τὸ θάρρος κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον. Ἐγὼ νομίζω ὅτι εἶνε θάρρος τὸ νὰ ὑπακούω εἰς τὸν ἡγεμόνα μου καὶ νὰ μὴ προκαλῶ τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ.

— Ὑπακούετε, εἶπες;... Βέβαια, ὑπακούετε ὅταν σὰς ἀρέσῃ καὶ ὅταν δὲν ἐκτίθεσθε εἰς κίνδυνον, εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Λουβοᾶ. Μήπως ὑπηκούσατε εἰς ἐμέ;

— Σεῖς δὲν εἴσθε ὁ κύριος μου, ὅταν ὁ βασιλεὺς διατάσσει, ἀπήντησε μετὰ ζωηρότητος ὁ Γεράρδος. Ἐμεινα εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην μὲ ὄλας τὰς ἰκεσίας τῶν ἀνδρῶν μου καὶ τὸν θάνατον δεκατριῶν ἐξ αὐτῶν. Θ' ἀπέθνησκον, ὅπως σεῖς ἐπιθυμεῖτε, προσέθηκε ρίπτων ἐπὶ τοῦ Λουβοᾶ κεραυνοβόλον βλέμμα: ἀλλ' ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς ἀνεκάλεσεν, ἀπέρχομαι.

— Ἀπέρχεσθε, διότι φοβεῖσθε! ἀνέκραξεν ὁ Λουβοᾶ τρέμων ἐξ ὀργῆς.

— ὦ! ἀνέκραξαν μετ' ἀγανακτήσεως οἱ σύντροφοι τοῦ Γεράρδου καὶ ὁ νεαρὸς σημαιοφόρος, ὅστις προὐχώρησε πρὸς τὸν ὑπουργὸν προκλητικῶς.

— Σιωπή! ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἀνδρας του. Κύριε Λουβοᾶ, μ' ἐξυβρίζετε.

— Ἐξοχώτατε, νὰ λέγετε! ἐφώνησεν ὁ ὑπουργὸς τετυφλωμένος ἐκ τῆς ὀργῆς.

— Κύριε, μ' ἐξυβρίζετε, ἐπανάλαβεν ὁ Γεράρδος καὶ μετ' ἐμοῦ ἐξυβρίζετε ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνδρείους.

Οἱ στρατιῶται περιεκύκλωσαν τὸν Λουβοᾶ μὲ ὄψιν τόσον ἀπειλητικὴν, ὥστε ἂν δὲν παρευρίσκετο ὁ Γεράρδος, θὰ συνέβαιεν ἀπευκατῶν τι εἰς τὸν ὑπουργόν.

Οἱ ἐξ ἵππεις, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἀκολουθίαν του, ἴσταντο ἀκίνητοι εἰς τινα ἀπόστασιν, αἰσχυρόμενοι διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν καὶ πλήρεις οἴκτου καὶ συμπληθείας δι' ἐκείνους, πρὸς οὓς προσεφέρετο μετὰ τῆς τραχύτητος καὶ τῆς ἀδικίας.

— Ὅπισθε σεῖς! ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος προστακτικῶς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀνδρας καὶ εὐθὺς ὁ ὑπουργὸς εὐρέθη ἀπηλλαγμένος. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐσπινθηροβόλουν, διὰ τῶν βλεμμάτων δὲ προσεκάλει ὅλους ἐκείνους τοὺς μανιώδεις ἐχθρούς.

— Βραδύτερον, κύριε Λουβοᾶ, ἐξηκολούθησεν ὁ Γεράρδος, θὰ τιμωρηθῆτε παρὰ τοῦ Θεοῦ δι' ὅλην αὐτὴν τὴν ὀμότητά. Ἡμεῖς, οἵτινες ἐπράξαμεν τὸ καθήκον μας, περιφρονούμεν τὰς ὕβρεις σας. Ὁ βασιλεὺς διέταξε ν' ἀποχωρήσωμεν εἴμεθα ἐλεύθεροι. Εἰς τὸ στρατόπεδον θὰ ἐξηγηθῶμεν. Ἴππεις καὶ στρατιῶται, ἐμπρός!

— Πολὺ καλὰ! ἀνέκραξεν ὁ Λουβοᾶ, ἀφοῦ ὀμίλῳ πρὸς δειλούς, ἀφοῦ ἐγκαταλείπουν τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεύ-

θην εἰς Γάλλους, εἰς εὐπατρίδας, θὰ τὴν τηρήσω ἐγὼ. Στρατιῶται! ἐξηκολούθησεν ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἀκολουθούς του, ἡμεῖς δὲν θὰ ζητήσωμεν ἔλεος παρὰ τοῦ βασιλέως. Ἐμπρός!

Καὶ κεντῶν τὸν ἵππον του, ὅστις ἐχρεμέτισεν ἐκ τοῦ ἄλγους, ὁ Λουβοᾶ ὤρμησε ἐκτὸς τῆς κοίτης ὁδοῦ καὶ ἀνήλθε τὸ ὕψωμα ἐν καλπασμῷ, ἐνῶ ἐκ τῶν χαλίκων ἐφ' ὧν προσέκρουον οἱ πόδες τοῦ ἵππου του ἀνεπήδων μυριάδες σπινθήρων.

Οἱ παρακολουθοῦντες αὐτὸν ἐφιπποῦντες τοὺς ὄμους τῶν τὸν ἡκολούθησαν, ἀφοῦ ἀγτήλλαξαν φιλικούς τινες λόγους μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικῶ καὶ αὐτῶν σωματοφυλάκων.

Τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν εὐθὺς καὶ αἱ σφαῖραι διηλλθον συρίζουσαι παρὰ τὰ ὄτα τοῦ Λουβοᾶ, μία δ' ἐξ αὐτῶν ἀφήρηκε τὸ χρυσὸν σειρήτιον τοῦ ἐφιππίου του. Ἀφίκετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὕψωματος καὶ ὁ ἵππος του ἐκεῖ ἔστη ἀγέρωχος, μὲ τὰς κνήμας τεταμέναις, ὡς ἵππος ἐφιππου ἀνδριάντος ἰσταμένος ἐπὶ βάρου ἐκ γρανίτου.

— Ἐμπρός, κύριοι! εἶπεν ὁ Γεράρδος πρὸς τοὺς συντρόφους τοῦ ἐμπηγνύων τοὺς ὄνυχας εἰς τὰς φρικιώσας ἀκόμη σάρκας τοῦ ἐμπρός! πρέπει ν' ἀποθάνωμεν.

Πεζῆ δέ, μὲ τὸ ξίφος εἰς τὸν κολεὸν ἀνήλθε καὶ αὐτὸς τὸ ὕψωμα: μία σφαῖρα ἀφήρηκε τὸν πῖλόν του, ἔφθασε δὲ πλησίον τοῦ Λουβοᾶ μὲ τὴν μακρὰν κόμην κυμαινομένην ἐν ἀταξίᾳ καὶ καταπίπτουσαν ἐπὶ τοῦ ὄχρου μετώπου του. Ὁ σημαιοφόρος τὸν παρηκολούθησε καὶ ἔθλιψε τὴν χεῖρά του.

— Αὐτὴ ἡ θέσις ἤμπορεῖ νὰ κρατηθῆ, εἶπεν ὁ Λουβοᾶ, ἀφοῦ μένω ἐγὼ.

— Φθάνουν οἱ κομπασμοὶ! εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Γεράρδος. Ὁ Ἄδης φείδεται ἐνὸς αἰμοβόρου παράφρονος εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ὅπου κείνται τὰ πτώματα δεκατριῶν ἀσῆμων στρατιωτῶν, οἵτινες ἤξιζον περισσότερον ἀπὸ σὰς. Ἐπιστρέψατε εἰς τὸ στρατόπεδον, κύριε, ὁ θάνατός μου, δὲν τόσον διακαῶς ποθεῖτε, θὰ προσθήσῃ ἐν ἔτι ἐγκλήμα εἰς τὰ ἐγκλήματά σας, ἐνῶ ἔτι ἔλεγχον εἰς τοὺς πολλοὺς ἐλέγχους σας.

Ὁ Λουβοᾶ περητῆρει μὲ ὄμμα ζοφερὸν τοὺς στρατιώτας τοῦ Γεράρδου καὶ τοὺς τῆς ἀκολουθίας του, περιβαλλομένους ἐκ νέου ὑπὸ πυρὸς καὶ καπνοῦ, προσβαλλομένους ἀδιακρίτως ὑπὸ τῶν ἐχθρικῶν σφαιρῶν καὶ καταπίπτοντας ἀναμῖξ.

— Σὰς ἀπαλλάττω ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν, εἶπεν Ἐπιστρέψατε εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἀρκεῖ ὅτι σὰς ἔδειξα ὅτι δικαιούται τις νὰ διδῇ διαταγὰς, ὅταν ἔχη τὸ θάρρος νὰ τὰς ἐκτελῇ αὐτοπροσώπως.

Ἄλλ' ὁ Γεράρδος χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς αὐτόν:

— Σωματοφύλακες, εἶπεν, ἐπιστρέψατε καὶ εἶπατε εἰς τὸν βασιλέα ὅ,τι εἶδατε. Ὁ κύριος θὰ μὲ κατηγορήσῃ ἴσως ὅτι στέλλω νὰ ζητήσω ἐπικουρίας, ἀλλ' ὅτε αἱ ἐπικουρίαι θὰ φθάσωσι, χάριτι θεῶν, θὰ εἴμεθα ὅλοι νεκροί.

Οἱ σωματοφύλακες, ὧν εἰς εἶχε τραυματισθῆ, ὑπήκουσαν ὡς ἄνδρες γενναῖοι, οἵτινες δὲν κατέχονται ὑπὸ τῆς μωρῆς ματαιοδοξίας νὰ ἐκτελέσωσιν ἀνωφελεῖ ἀνδραγαθήματα.

Ὁ Λουβοᾶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀναχωροῦντας ἐφοβήθη περὶ τῶν συνεπειῶν.

— Λοιπόν, εἶπε πρὸς τὸν Γεράρδον, δὲν ἔρχεσθε;

— Ὅχι, εἶπεν ὁ κόμης πηγνύων τὸ ξίφος του εἰς τὸ ἔδαφος, θὰ ἀποθάνω ἐδῶ, δολοφονούμενος παρ' ὕμων μετ' ὄλων τῶν στρατιωτῶν μου: ἀποσύρθητε δὲ γρηγορα, ἂν ἐπιθυμῆτε τὴν ζωὴν σας, διότι δὲν ἐγγυῶμαι μήπως, προτοῦ πέσωμεν ἀδόξως καὶ ἀνωφελῶς, ὁ τελευταῖος ἐπιζῶν ἐκ τῶν ἱππέων μου δὲν ἀποφασίσῃ νὰ ἐκενώσῃ καθ' ὕμων τὸ πιστόλιόν του διὰ νὰ ἰδῇ ἂν καὶ σεῖς, ὅπως ὁ δαίμων, εἴσθε ἀπρωτος.

— Καὶ αὐτὸς ὁ ἵππεὺς θὰ εἶμαι ἐγὼ, εἶπεν ὁ σημαιοφόρος πρὸς τὸν Λουβοᾶ, ῥέρον τὴν χεῖρα εἰς τὸ ὄπλον, ὅπερ ἀχρηστον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εὐρίσκετο παρὰ τὴν ὄσφυν.

Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ὁ νεανίας ἀνεσκίρτησεν ὡς νὰ εἶχε θαμβωθῆ ὑπὸ κεραυνοῦ, ἀφῆκε κραυγὴν ἀσθενῆ, ἔφερε τὴν ἀριστεράν του εἰς τὸ στήθος καὶ περιβάλλων διὰ τοῦ ἐτέρου βραχίονος τὸν τράχηλον τοῦ Γεράρδου ἐλυγίσθη ὡς κρῖνον ἀποκοπέν.

Σφαῖρα ἐχθρικὴ εἶχε διατρήσει τὴν καρδίαν του.

— Ἄ! μαμμά μου! πτωχὴ μου μαμμά! ἐσθύρισε καὶ ἐξέπνευσεν.

Ὁ Γεράρδος ἐξάλλος, ἔντρομος, εἶχεν ἀπολέσει σχεδὸν τὸ λογικόν. Ἡ χεῖρ του ἦτο ὑγρὰ ἐξ αἵματος: ἤγειρε τὴν χεῖρα ταύτην κατὰ τοῦ Λουβοᾶ κράζων:

— Φύγε, δῆμιε, ἢ ἄλλως σὲ φονεύω!

Αἱ ρανίδες τοῦ εὐγενοῦς αἵματος ἐκλιδῶσαν τὸ πρόσωπον τοῦ Λουβοᾶ, ὡχρῶν ἐκ τῆς φρίκης καὶ διὰ πρώτην φοράν καταληφθέντος ὑπὸ σκοτοδίνης τρόμου. Ὁ ἵππος του ἀπεμακρύνθη δι' ἐνὸς ἄλματος καὶ τὸν παρέφερε μακρὰν τοῦ πενήμιου ὕψωματος, ὅπου τόσα ἤδη ἔκειντο πτώματα.

Ὁ Γεράρδος ἴστατο ἀκόμη ὀρθῶς κρατῶν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ ἄψυχον σῶμα τοῦ νεανίου καὶ λιχνίζων αὐτὸ ὡς μήτηρ. Οὐδὲν ἤκουεν, οὐδὲν ἔβλεπε πλέον. Πέριξ αὐτοῦ ἐπιπτον ἀνά εἰς πάντες ἐκείνοι, οἵτινες δὲν ἀνεζήτησαν καταφύγιον ὀπισθεν τοῦ ἡρειπωμένου τοίχου.

Ὁ ἐχθρὸς, ὡς νὰ ἐσεβάσθη τὴν ἀπίστευτον ἐκείνην ἐπιμονήν, τὴν ἠρωϊκὴν ἐκείνον παραφροσύνην, ἔπαυσε πρὸς στιγμὴν τὸ πῦρ. Ἐφθασε τότε εἰς τὴν κοίλην ὁδὸν πλῆθος ἱππέων, οἵτινες ἐσταμάτησαν εἰς τοὺς πρόποδας καὶ προσεκάλεσαν μεγάλη τῆ φωνῆ τὸν κύριον Λαθερνῆ.

Ἐπίθεσις εἶχε γίνεαι ταυτοχρόνως παρὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ παρὰ τῶν στρατευμάτων τῆς πολιορκίας κατὰ τοῦ ἔλους, τὸ ὅποῖον ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη τοῦ κυρίου Λουβοᾶ εἶχε καταστήσει ἐπικίνδυνον δι' ὅλον τὸν στρατόν. Προσβλη-

θεῖς σθεναρῶς ἐκ πλαγίου ὁ ἐχθρός, ὑπεχώρησε βαθμηδόν, οἱ πυροβολισμοὶ ἐγένοντο ἀραιότεροι καὶ μόλις μία ἢ δύο σφαῖραι παρεκκλίνας ἐπεσον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὑψώματος, ὅπου πρὸ ὀλίγου ἐπιπτον ὡς χάλαζα.

Οὐδ' ἡ σάλπιγξ τοῦ ἵππικου, οὐδ' αἱ κραυγαὶ τῶν πεζῶν, οὔτινες ἐξώρων τῶν θάμνων καὶ τῶν βράχων ὡς κνηγοὶ καταδιώκοντες θήραμα, οὐδ' ἡ σιγή, ἡ ἐπικρατήσασα μετὰ τὸν ἀδιάκοπον τουφεκοβολισμόν, ἴσχυσε νὰ ἐφεκλύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Γεράρδου.

Ἐν τούτοις διὰ τῆς κοίτης ὁδοῦ προὔχρει ἰσχυρὰ φάλαγγς σωματοφυλάκων καὶ ἐφίππων εὐγενῶν· αὐτὴ ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία ἔκαμνε τὴν τιμὴν εἰς τὴν ἄσημον ἐκείνην θέσιν νὰ προσέλθῃ νὰ τὴν κατοπτεύσῃ αὐτοπροσώπως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου Βουφλέρ καὶ τοῦ δουκὸς τῆς Μαΐνης.

Οἱ πρῶτοι ἀνιχνεύονται ὄρμησαν μὲ τὸ πιστόλιον ἀνὰ χεῖρας, ἀλλὰ μὴ βλέποντες ἄλλο τι εἰμὴ πτώματα, προσεκάλεσαν μεγαλοφώνως τὸν μόνον ζῶντα, ὅστις διεκρίνετο ἀκόμη ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἐρήμου ὑψώματος.

Οἱ ἵπποι, βαδίζοντες δυσκόλως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κατεσπαρμένου ὑπὸ πτωμάτων ἐδάφους, ἔφθασαν εἰς τὸ μέσον τῆς κλιτύς, οἱ δὲ ἵππεις ἐξηκολούθουν ἀκόμη νὰ κραυγάζωσιν.

Ἄλλ' ὁ Γεράρδος δὲν ἀπῆντα· ἐφάνετο ἀκίνητος καὶ κεκλιμένος, ὡς δρῦς καμφοθεῖσα ἐκ τῆς ἀνεμοζάλης. Μήπως εἶχε μείνει ὄρθιος ἀποτεφρωμένος, ὅμοιος μὲ τὰ πτώματα τῶν κεραυνοπλήκτων, ἅτινα καταπίπτουσιν εἰς κόνιν, εὐθύς ὡς ἡ χεὶρ τὰ ἐγγίσει;

Κάτω τοῦ ὑψώματος, εἰς τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἔλους, ὄρμησαν δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τὸ ἐλαφρὸν ἵππικὸν καὶ οἱ ἐπιλεκτοὶ καὶ τὰ σώματα ταῦτα ἀπῆντησαν τέλος διὰ βολῶν φοβερῶν πρὸς τὸ θανάσιμον ἐκεῖνο πῦρ τῶν ἐθελοντῶν, τὸ διακρέσαν ἐπὶ μίαν ὥραν.

Μετὰ τὰς ἴλας τῶν εἰρημένων ἐκλεκτῶν σωμάτων ἔφθασε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτοπροσώπως, ὁμοῦ μὲ τὸν δούκα τῆς Σάρτρης. Ὁ Λουβοῶ ἴστατο πρᾶμα, ὅπισθεν τῶν ἐφίππων ἀκολουθῶν του· ἡ ὀργὴ του εἶχεν ἤδη παρέλθει, ἀνεζήτηε δὲ πρόφασιν τρέμων, οὐχὶ ἀπέναντι τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἀπέναντι τῆς συνειδήσεώς του.

— Κάποιον βλέπω ἀκόμη ἐκεῖ ἐπάνω! εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἠρεθισμένος. Εἶνε δυνατὸν; Λουβοῶ! . . . ποῦ εἶνε ὁ Λουβοῶ;

— Ἴδου ἐγὼ, Μεγαλειότατε.

— Μήπως παρεφρόνησες, κύριε; εἶπε Λουδοβίκος ὁ ἸΔ', διὰ νὰ καταστρέφῃς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πράττω; Πῶς! ἐγὼ διατάσσω τοὺς ἀνδρας, τοὺς κατέχοντας τὴν θέσιν ἐκείνην, νὰ ἐπιστρέψωσι, καὶ σὺ τοὺς τοποθετεῖς ἐκεῖ πάλιν διὰ νὰ φονεῦθαι ὅλοι, πρὸς ἀγανάκτησιν τοῦ στρατοῦ!

— Μεγαλειότατε, ἔμελλε νὰ διέλθῃ μία σιτοπομπία. Θὰ συνελαμβάνετο παρὰ τοῦ ἐχθροῦ ὡς αἱ δύο προγενέστεραι, ἂν

δὲν ἐτοποθέτουσαν εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν τὸ ἀπόσπασμα διὰ ν' ἀντιστῆ.

— Μήπως σοῦ ἐπέρασεν ἡ ἰδέα ὅτι γνωρίζεις καλλίτερον ἀπὸ ἐμὲ τὴν τέχνην τοῦ πολέμου; ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὀργίλος, ἐνῶ ὁ ὑπουργὸς κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐξηκολούθει νὰ χάνῃ τὸ θάρρος του. Ἐμπρός! ἄς εἰποῦν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον διακρίνω ἐκεῖ ἐπάνω νὰ ἐπιστρέψῃ.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Ρυβαντέλ ἐπανήρχετο ἐκ τῆς κατὰ τῶν ἐθελοντῶν ἐπιθέσεως· ἀφοῦ τοὺς ἔτρεψεν εἰς φυγὴν, ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους εἰς τὸ ὑψωμα, τὸ κατὰσπικτον ἐκ τῶν πτωμάτων, ὅπου ἔμενε μόνος ὁ Γεράρδος μετὰ τοῦ πτώματος τοῦ ἀτυχοῦς του φίλου.

— Λαθερνῆ, Λαθερνῆ! ἔκραζεν ἀναζητῶν αὐτὸν εἰς τὰ σκότη. Δόξα τῷ Θεῷ! σὺ εἶσαι! . . . ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ κάτω σὲ προσκαλεῖ.

— Ὁ βασιλεὺς! ἐψιθύρισε ὁ Γεράρδος, ὡσεὶ ἀνκνήφον ἐκ τοῦ ὑπνου.

Προσέβλεψε περίξ αὐτοῦ καὶ ἐνεθυμήθη τὰ γενόμενα.

Ἐθεάθη τότε ὑπανεγείρων διὰ τοῦ βραχίονος τὸ παγωμένον ἤδη σῶμα τοῦ ἀτυχοῦς νεκρίου καὶ ἀσπαζόμενος τὸ μέτωπόν του, ἔπειτα κατῆλθε βραδέως τὴν κλιτύν, παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς ὁποίας διεκρίνετο τὸ λαμπροστόλιστον πλῆθος ψιθυρίζον ἐκ θαυμασμοῦ καὶ οἴκτου.

Ὁ Γεράρδος προὔχρησε μέχρι τοῦ ἵππου τοῦ Λουδοβίκου ἸΔ'.

Ὁ Λουβοῶ κατησχυμμένος ἀπεσύρθη ἀναμιχθεὶς μετὰ τῶν τελευταίων σειρῶν τῶν παρεστώτων.

— Ποῖος εἶσθε; ἠρώτησεν ὁ μονάρχης εὐμενῶς.

— Μεγαλειότατε! εἶμαι ὁ ἀξιωματικός, πρὸς τὸν ὅποιον ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἠδύοχησε ν' ἀπονεύμῃ χάριν ἐν Βαλενσιέννῃ.

— Ὁ Λαθερνῆ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Ἄν μοῦ ὠφείλετε τὴν ζωὴν, ἐπληρώσατε σήμερον τὸ χρέος σας. Εἶσθε ἀνδρείος εὐπατριδῆς, κύριε Λαθερνῆ. Ἀπολέσατε πολλοὺς ἀνδρας ἐδῶ;

— Ὅλους τοὺς ἀνδρας μου, Μεγαλειότατε, καὶ ἐπὶ ματαίῳ.

— Ὡ! εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἀναζητῶν διὰ τοῦ βλέμματός του τὸν Λουβοῶ, ὅπως ἀκούσῃ καὶ αὐτὸς ἐκείνην τὴν ἀπάντησιν.

Ἄλλ' ὁ Λουβοῶ δὲν ἀνεφάνη.

— Κύριε, ἐξηκολούθησεν ὁ Λουδοβίκος ἸΔ', ἀπωλέσατε ἐπίσης ὅλας σας τὰς ἀποσκευὰς· τὸ πρᾶγμα δὲν ἤξιζε τὸν κόπον καὶ δὲν ἐπιθυμῶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ διακινδυνεύῃ οὕτως ἐπὶ ματαίῳ ἡ ζωὴ καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶν εὐπατριδῶν τοῦ βασιλείου μου. Θὰ φροντίσω ὅπως μὴ ἀπολέσῃτε τίποτε ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου, κύριε Λαθερνῆ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ βασιλεὺς ἀπεχαιρέτισε τὸν Γεράρδον διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξηκολούθησε βαίνων ἐφιππος ἐν ἐλαφρῷ καλπαμαῷ, ὅπως περιέλιθῃ τὰς γραμμὰς τῶν προφυλάκων.

Ὁ Γεράρδος τυχῶν γενικῶν ἐνδείξεων ἀγάπης ἀνεχώρησεν ἐπίσης, ἐπιστρέφων εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀφοῦ συνέστησεν εἰς τὸν κύριον Ρυβαντέλ νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς τάφης τοῦ φονευθέντος σημαιοφόρου.

Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ὁπότεν πρὸ μικροῦ πᾶσα ἡ αὐλὴ παρετήρει ἐξακοντιζομένης τὰς βόμβας τοῦ Βωμπάν, τὸ οὗς του ἤκουσε τὸν ἤχον φωνῆς γνωστῆς καὶ ἡ χεὶρ του ἠσθάνθη τὴν πίεσιν ἐτέρας χειρὸς φιλικῆς.

Ἦτο ὁ Ἰασπίνος ἀσθμαίνων, ἀφωνος, ὅστις δὲν ἐτόλμα νὰ ἐναγκαλισθῆ τὸν μαθητὴν του, καὶ ὅστις τὸν παρέσυρε χωρὶς ν' ἀκούῃ τὰς ἐρωτήσεις του, εἰς ἀμαξάν, ἡτις ἴστατο ἐξευγμένη ὀπισθεν διπλοῦ στοιχοῦ δεσμῶν φρυγάνων.

Ὁ Ἰασπίνος ὤθησε τὸν Γεράρδον πρὸς τὴν ἀμαξάν· ἐκ τῶν ἀνοικτῶν θυρίδων αὐτῆς ἐξήρχετο ὁσμὴ ἱριδος καὶ ἱεροβοτάνης. Ὁ Γεράρδος διέκρινε τὴν εὐγενῆ καὶ γαλήνιον μορφήν τῆς κυρίας Μαιντενῶν μειδιῶσαν πρὸς αὐτόν.

— Δὲν ἐπληγώθη καθόλου; ἠρώτησεν αὐτὴ τὸν Ἰασπίνον μετὰ τόσῳ φιλοστόργου οἰκειότητος, ὥστε ἡ καρδία τοῦ νέου ἠγαλλίασεν ὡς νὰ ἠσθάνθη μητρικὴν θωπεῖαν.

— Ὁχι, κυρία, χάριτι θεῆς, ἀπῆντησεν ὁ Γεράρδος.

— Καλὰ κάμνετε νὰ λέγετε χάριτι θεῆς, ἐξηκολούθησεν ἡ μαρκησία, διότι ὅλοι ἐδέοντο εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν. Ἡθέλησα δὲ καὶ ἐγὼ ὡς οἱ ἄλλοι νὰ σὰς συγχαρῶ διὰ τὴν ἀνδρείαν σας καὶ διὰ τὴν καλὴν σας τύχην. Ἦδη εἶμαι ἡσυχος· ὁ βασιλεὺς ἐξησφάλισεν ἕνα καλὸν θεράποντα.

— Καὶ ὑμεῖς, κυρία, ἀνέκραζεν ὁ Γεράρδος, ἕνα θεράποντα ἀφωσιωμένον ἐξ εὐγνωμοσύνης, ὅστις οὐδόλως ἠθέλε λυπηθῆ ἂν ἀντι νὰ θυσιάσῃ ἀνωφελῶς καὶ ἀδόξως τὴν ζωὴν του, ἠθέλε λάβει τὴν εὐτυχίαν νὰ τὴν ἀπολέσῃ ὑπὲρ ὑμῶν.

— Καλὰ, καλὰ! ἐψιθύρισε ἡ μαρκησία μετὰ φωνῆς συγκεκνημένης. Ἐπιστρέφω εἰς Ἅγιον Γισλανὸν καὶ ἐπιστρέφω εὐτυχῆς. . . Καλὴν ἐντάμωσιν.

Ἐτεῖνε τὴν χεῖρά της ἐκτὸς τῆς ἀμάξης, ὁ δὲ Γεράρδος κύψας μετὰ σεβασμοῦ ἠσπᾶσθη τὴν ὠραίαν ἐκείνην χεῖρα· τοῦ ἐφάνη δὲ ὅτι ἡ ἐπιδερμὶς τῆς χειρὸς ἐκείνης ἐδίψα τὴν ἐπαφὴν τῶν χειλῶν του καὶ διὰ τοῦτο ἡ χεὶρ ἔμενε τεταμένη περισοτέρας στιγμὰς παρ' ὅσας ὁ Γεράρδος ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ.

— Πρὸς ποῖον ὀφείλω πάλιν τὴν σωτηρίαν μου; ἠρώτησε τὸν Ἰασπίνον, ὅτε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς μαρκησίας ἐνηγκαλίσθη καὶ ἠσπᾶσθη ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὸν γηραιὸν του φίλον. Εἶνε ἀληθές, Ἰασπίνε, ὅτι ἐξήτησες ἐκ μέρους μου συνδρομὴν ἐναντίον τῆς παραγγελίας μου; Ὁ κύριος Λουβοῶ μ' ἐπέπληξε διὰ τοῦτο.

— Ἐγὼ! ἀνέκραζεν ὁ Ἰασπίνος, δὲν ὠμίλησα εἰς ἄλλον παρὰ εἰς τὸν κύριον Ρυβαντέλ, σοῦ ὀρκίζομαι.

— Τότε πῶς ἡ μαρκησία ἔμαθε τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον διετέλουν;

— "Α! ἀπήντησεν ὁ ἀββᾶς, ὅτε ὤμιλησα πρὸς τὸν κύριον Ρυθαντέλ, ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἦσαν συνθηροισμένοι καὶ παρετήρουν τὰς βρόμβας· ἡ μαρκησία ἴστατο πολὺ πλησίον τοῦ στρατηγοῦ, ὥστε πιθάνον νὰ ἤκουσε τί τοῦ ἔλεγα. Πιθάνον αὐτὴ νὰ ἐταράχθη, διότι τῇ ἀληθείᾳ τὸ πρᾶγμα ἠξίζε τὸν κόπον. Καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἐξέφρασε τὸν οἰκτὸν της, ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἔχει ὀξεῖαν ἀκοήν, θὰ τὸ ἤκουσε βεβαίως καὶ θὰ συνεκινήθη.

— Ἀληθῶς, εἶπεν ὁ Γεράρδος, ἔχω μίαν προστάτιδα, ἣτις ἀναπληροῖ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν.

— Αὐτὸ ὅμως, εἶπεν ὁ Ἰασπίνος διακόπτων αὐτόν, δὲν εἶνε καὶ πολὺ παράδοξον, διότι ἡ μαρκησία ἠγάπα πολὺ τὴν μητέρα σου.

— "Ω! εἶπεν ὁ Γεράρδος, τί εἶνε ἡ μήτηρ!.. Φεῦ! ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον τὴν ἰδικήν μου καὶ ἡ μήτηρ τοῦ ἀτυχοῦς νεαροῦ ἱππότου, τοῦ φίλου μου, δὲν ἔχει πλέον τέκνον!

"Ἐπεται συνέχεια.

FORTUNÉ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια]

Ἦτο ὑψηλόσωμος, εὐρύνωτος καὶ σκυθρωπός. Ἐνδεδυμένος σεμνοπρεπῶς καὶ ἀνεπιλήπτως, ἀτενῆς καὶ ἀκαμπτος ὡς αὐθέντης στηρίζων τὴν ὑπερηφανίαν του ἐπὶ σεβαστοῦ ἀριθμοῦ ἐκατομμυρίων.

— Καὶ γιὰ νὰ θαυμάσω αὐτὸν τὸν ξένον μὲ ἐκαλέσατε τόσῳ χαριέντως καὶ μοῦ ἐδώκατε θέσιν πλησίον σας; ἠρώτησεν ὁ Μάξιμος.

— "Ὅχι, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα. Ἐχει σῶμα, ἀλλὰ εἶνε ἀσχημος. Θὰ ἦτανε καλὸς νὰ ἦνε ἀπὸ πίσω σὲ ἀμαξά καὶ νὰ φορῇ καπέλο μὲ φτερά.

— Καὶ μένα αὐτὴ εἶνε ἡ ιδέα μου. Τὸν γνωρίζετε;

— Ἐγὼ! διόλου. Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποῦ τὸν βλέπω.

— "Ὅστε γνωρίζεις τὴν γυναῖκα.

— Μπορεῖ.

— Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὴν γνωρίζω καὶ ἐγὼ.

— Θαρρῶ.

— Ποιὰ εἶνε;

— Ἄν τὸ εὐρῆς, πουλάκι μου.

— Μὰ πῶς διάβολο θέλεις νὰ τὸ εὐρῶ; Οὔτε τὴν ἀκρὴ τῆς μύτης της δὲν εἶδα.

— Ἡ μύτη ὅμως τοῦ συντρόφου της δὲν σοῦ θυμίζει τίποτε;

— Τίποτε, ἀπολύτως.

— Καλὰ! ἐθαρροῦσα...

— Γιατί;

— Ἐπειδὴ ἔλεγα πῶς δὲν ἦτο πανδρευμένη ἂν καὶ μοῦ εἶχε πεῖ τὸ ἐναντίον.

— Ἐγὼ σοῦ εἶπα... ἐκατάλαβα Βέρθα μου πῶς μὲ κοροϊδεύεις.

— Ἐσὺ μὰς ἐκοροΐδεφες, ἀνέκραξεν ἡ Δελφίνη, γιὰτί μὰς εἶχες ὀρκισθεῖ ὅτι εἶνε γυναῖκα τοῦ καλοῦ κόσμου.

— Καὶ εἶνε πῶς φανερόν ὅτι αὐτὸς ὁ μακρολέλεκας μὲ τῆς μουστάκας δὲν εἶνε σύζυγός της, εἶπεν ἡ Κόρα. Γιατί ἂν ἦτανε θὰ τὸν ἐγνώριζες, ἂν σὲ δέχεται 'στὸ σπίτι της, καθὼς ὑποθέτω.

— Βρὲ κόραις μου, ἀνέκραξεν ὁ Μάξιμος, ἂν ἐξαιουλοῦθῃτε νὰ μοῦ μιλήτε μὲ αἰνίγματα, σὰς τὸ λέγω καθαρά πῶς φεύγω.

— Ἐπρεπε νὰ σὲ ἀφήσω νὰ φύγης, μὰ εἶμμι καλὴ ἐγὼ καὶ δὲν θέλω νὰ σὲ κάμω νὰ λυώνης 'σὰν τὸ κερί, ἀπεκρίθη γελῶσα ἡ Βέρθα Βερριέ.

— Ἐχεις μαζὺ σου τὸ βραχιόλι σου;

— Τὸ βραχιόλι μου! ἐπανέλαθεν ὁ Μάξιμος ἔτι μᾶλλον ἐκπληκτος.

— Ναί, ἐκεῖνο τὸ ἀσχημο βραχιόλι, ποῦ εἶχες στὸ χέρι ἕνα βράδου στὸ σκέιτι. Θὰ τῶχαις, δὲν γίνεται.

— Ναί, τῶχῳ.

— Καλὰ. Λοιπὸν τὴν ἀγαπᾶς πάντα ἐκεῖνην ποῦ σοῦ τὸ ἔδωσε;

— Πάντα, εἶπεν ὁ Μάξιμος, πολὺ πλέον συγκεκινημένος παρ' ὅσον ἤθελε νὰ φαίνεται. Καὶ γιὰτί αὐτὴ ἡ ἐρώτησις;

— Ἐθυμάσαι ποῦ σοῦ ὑπεσχέθη νὰ σοῦ πῶ τὴν πριγκηπέσσα ποῦ σοῦ ἔκανε αὐτὸ τὸ δῶρο;

— Ναί, καὶ μοῦ εἶπες μάλιστα πῶς αὐτὴ ἦταν μὲ τιποτένια.

— Ἄ! μάλιστα. Καὶ ἤθελα νὰ σοῦ πῶ καὶ ἄλλα πολλὰ, ἂν ἐκεῖνος ὁ Οὐγγρος ὁ ἰατρὸς δὲν ἐρχότανε νὰ μὰς διακόψῃ.

— Ναί, ἀλλὰ ἔμπορεῖς καὶ τώρα νὰ μοῦ τὰ πῆς.

— Ἐπιμένεις;

— Βεβαίωτατα.

— Σὲ εἰδοποιῶ, φίλε μου, πῶς θὰ σοῦ βγάλω κατὶ ιδέαις ποῦ ἔχεις.

— Δὲν πειράζει.

— Μάθε λοιπὸν ὅτι εἶχα τὴν τιμὴν νὰ συμφάγω μὲ τὴν κυρίαν τῆς καρδιάς σου εἰς τοῦ Πέτερς ἕνα βράδου.

— Σὺ;

— Ναί, ἐγὼ! Ἡ ἐκπληξίς σου δὲν εἶνε εὐγενῆς, ἀλλὰ σὲ συγχωρῶ. Σοῦ φαίνεται ἀκόμη πῶς ἔκαμες κατὰκτησιν εἰς τὸν καλὸν κόσμον. Μάθε λοιπὸν πῶς ἡ ἀγαπημένη σου δὲν εἶνε καλλίτερη ἀπὸ μένα. Θέλεις καὶ λεπτομέρειαις;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ, ἀνέκραξεν ὁ Μάξιμος βλέπων ἤδη ὅτι εὐρε τὰ ἴχνη τῆς ἰδιοκτητριάς τοῦ βραχιολίου.

— Ἀκουσε λοιπὸν. Ἡ κυρία αὐτὴ — εἶνε τώρα ἕνας μῆνας — ἦτανε ἡ φίλη ἐνὸς ξένου, ὁ ὅποιος ἐγνώριζεν ἕνα ἄλλον ξένον, τοῦ ὁποίου ἤμουν ἐγὼ φίλη.

Τὰ λόγια μου εἶνε λίγα ὑπερδευμένα, ἀλλὰ ἔτσι τὸ φέρνει ἡ περίστασις.

Ἐνα βράδου λοιπὸν, σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο θέατρον τὸ Ποικίλον, οἱ δύο ξένοι εἶχαν ἔλθει χωριστὰ καθένας μὲ τὴν καθεμίαν του συνητηθήσαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ φάγουμαζὺ μετὰ τὸ θέατρον εἰς τὸ Πέτερς.

Λυπᾶσαι τώρα ποῦ σοῦ τὰ λέγω αὐτά, ἀλλὰ σὺ τὸ θέλησες.

— Καὶ τὸ θέλω ἀκόμα. Νὰ μοῦ τὰ πῆς ὅλα, τί ἔλεγε... πῶς εἶνε... τ' ὄνομά της.

— Νὰ τα μὰς; μὰ ἐσὺ τὸ ξέρεις καλλίτερα ἀπὸ μένα, ἀφοῦ μάλιστα δὲν μοῦ τὸ εἶπε. Στοιχηματίζω ὅμως πῶς τὴν ἔλεγε Κάρμεν ἢ Δολορές, γιὰτί εἶνε 'σὰν Ἴσπανίς, ἂν καὶ μιλή γαλλικὰ πολὺ καλά.

Τί εἶπε; τί ἔμπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς σ' ἕνα γεῦμα. Εἶνε εὐθυμος πολὺ καὶ διόλου δὲν κάνει τὴν ὅσια Μαρία. Μόνον ποῦ δὲν λείπει τὰ μυστικά της. Τί τῆς ἔκανα νὰ μοῦ πῆ ἀπὸ ποῦ εἶνε καὶ πῶς ζῆ... δὲν βλαβεῖσαι...

Ἐποπτεύομαι ὅμως πῶς γνωρίζεις πρὸ πάντων Ρώσους, Τούρκους καὶ Βλάχους καὶ ἄλλους ξένους ποῦ ἐρχονται περαστικοί, καθὼς ἦτανε ἐκεῖνο τὸ βράδου οἱ ἰδιοκοί μας. Ὁ ἰδικός μου τώρα ἐπῆγε εἰς τὴν Μολδαυίαν καὶ ἀκόμη δὲν μοῦ ἔγραψε.

— Πρὶν φύγῃ ὅμως θὰ σοῦ εἶπε γιὰ τὴν ἐρωμένην τοῦ φίλου του.

— Ὅχι, δὲν μοῦ εἶπε τίποτε. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τὴν βλέπω πουθενά, τὴν ἐλησμόνησα ὅλως διόλου, ὅταν μὲ τὸ βραχιόλι πάλι τὴν ἐθυμήθηκα.

Ἐστὴν ἀρχὴν ποῦ μοῦ τὸ ἔδειξες δὲν ἐθυμούμουν, ἀλλὰ μόλις ἔφυγες μὲ τὸν ἰατρὸν ἀμέσως μοῦ ἤρθε στὸ νοῦ ὅτι ἐδειπνήσαμε μαζὺ εἰς τοῦ Πέτερς. Εἰς ἐκεῖνο τὸ σουπὲ μοῦ τὸ ἔδειξε ἡ μελαγχροινή. Ἐλεῖπε ἕνα πετράδι καὶ ἤθελε νὰ τὸ βάλῃ. Τῆς ἐσύστησα λοιπὸν τὸν ἰδικόν σου ἀδαμαντοπώλην τῆς ὁδοῦ Εἰρήνης.

— Ναί, ναί, ἐψιθύρῃσεν ὁ Μάξιμος, μὴ λησμονῶν τὴν πρώτην πληροφορίαν, τὴν ὅποιαν ἔλαβε περὶ τῆς γυναικὸς μὲ τὸ κομμένο χέρι.

Ὁ ἀδαμαντοπώλης του εἶχεν ἀναγνωρίσει ὅτι εἶχε διορθώσει τὸ βραχιόλιον.

— Καὶ δὲν τὴν ξαναεἶδες πλέον; ἠρώτησε τὴν Βέρθαν.

— Ποτέ, ἐκτὸς ἀπόψε.

— Ἀπόψε;

— Ναί δά! Εἶνε ἐδῶ εἰς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ θεωρεῖον.

— Ἀδύνατον.

— Σὲ βεβαιῶ, φίλε μου. Ἐχω καλὰ μάτια, καὶ τὴν εἶδα, καθὼς σὲ βλέπω καὶ καθὼς θὰ τὴν ἐβλεπες ἂν δὲν ἐκρυβότανε.

Δυστυχῶς μὲ εἶδε καὶ αὐτὴ, καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ ἔχῃ τὴν σχέσιν μου ἔκανε πῶς δὲν μ' ἐγνώρισε ἅμα μὲ εἶδε.

Φοβεῖται φαίνεται μήπως πάγω 'στὸ θεωρεῖόν της καὶ τὴν ἐρωτήσω τί κάνει ὁ ἄλλος κύριος ποῦ εἶχε πρὶν νὰ πάρῃ αὐτόν.

Ἐχει ὅμως ἄδικον, γιὰτί ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ πῶ περὶ τοῦ ἀρχαίου φίλου ἐμπρὸς εἰς ἕνα νέον.

— Ὅστε αὐτὸς ὁ μακρολέλεκας ἐκεῖ δὲν εἶνε ὁ ἴδιος μὲ....

— Μὲ τοῦ δειπνοῦ. Ὅχι, ὄχι...

Ἐνοεῖς λοιπὸν γιὰτί σὲ ἐπροσκάλεσα. Λυποῦμαι ποῦ δὲν ἐστοιχημάτισα, θὰ ἐκέκρδιζα.

— Τὸ ἴδιο εἶνε γιὰτί αὐριον θὰ σοῦ

στείλω ὡς ἐνθύμησιν κἄτι τι ποῦ θ' ἀγοράσω εἰς τὸν ἀδαμαντοπόωλην τῆς ὁδοῦ Εἰρήνης.

— Ἄ! εὐγέ σου, εὐγε. Ὡστε δὲν ἐθύμως ποῦ σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθεια;

— Ἀπ' ἐναντίας, εὐχαριστῶ. Ἐπειδὴ ὅμως θέλω νὰ δῶ τὴν κυρίαν ἐκ τοῦ πλησίον θ' ἀναγκασθῶ νὰ σᾶς ἀφήσω καὶ θὰ περιμένω εἰς τὴν ἔξοδον γιὰ νὰ βεβαιωθῶ.

Ἔσπευσε λοιπόν, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐξῆλθεν.

Εἶδεν ὅτι τὰ καθίσματα τῆς ὀρχήστρας δὲν ἐπληροῦντο καὶ ἐκάθησεν εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν, ἵνα εἶνε πλησιέστερον.

Οὐδὲν ἤλλαξεν εἰς τὸ θεωρεῖον ὅπου εὐρίσκετο ἡ ἀγνωστος. Αὐτὴ μὲν πάντοτε κεκρυμμένη, ὁ δὲ συνοδὸς τῆς στρέφων τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνήν.

Εἶχεν ὅμως καὶ συνδιάλεξιν ζωηράν καὶ ἐνδιαφέρουσαν, ἐπειδὴ ἐκάστοτε ἔκυπτεν ὁ συνοδὸς τῆς καὶ τῆ ὠμίλει ἐκ τοῦ πλησίον. Καὶ τότε ἐφαίνετο ἡ κεφαλή του ἔχουσα ὀλιγωτέρας ἢ οἱ μύστακές του τρίχας.

Ἐνῶ δὲ ὁ Μάξιμος ἐπερίμενε νὰ φανῆ ἡ μυστηριώδης γυνὴ προσεπάθει καὶ νὰ θέσῃ τάξιν εἰς τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἔλαβε περὶ αὐτῆς. Καὶ δὲν ἦσαν βεβαίως ψευδεῖς αὐται. Ἄλλως τε ἡ Βέρθα δὲν εἶχε συμφῆρον νὰ τὸν γελᾷ καὶ νὰ ἐφεύρη τὴν ἱστορίαν τοῦ δειπνοῦ εἰς τοῦ Πετέρους.

Ὅτι δὲ ἡ κυρία αὕτη ἦγε βίον διασκεδαστικὸν καὶ θορυβώδη δὲν ἐξεπλήσσετο. Εἶχεν ὑπόψει πάντοτε ὅτι τοιαύτη ἔμελλε νὰ εἶνε γυνή, δις ἐπιχειρήσασα κλοπὴν διὰ ρήξεως κατὰ χρηματοκιβωτίου.

Ἦπῄρει ὅμως πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ θέατρον δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τοιαύτην ἐγχείρησιν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη.

— Φαίνεται ἔχει τὸ διάβολο μέσα τῆς αὐτῆ ἡ γυναῖκα, καὶ αὐτὸς ὁ ξένος ποῦ τὴν συνοδεύει θὰ ἦνε ἀλλοίθωρος γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ ὅτι τῆς λείπει τὸ ἓνα χέρι. Θὰ ἦταν ὅμως καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, ὅταν τῆς ἐ-ἐκόπηκε. Θὰ εἶνε ὁ συνένοχος.

Τὴν φέρνει δὲ καὶ εἰς τὸ θέατρον, γιὰ νὰ ποβάλλῃ πᾶσαν ὑπόνοιαν.

Τώρα ὅμως τοὺς κρατῶ καὶ δὲν θὰ τοὺς ἀφήσω καὶ ἂν πρόκειται νὰ ἀνεβῶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀμαξία τους, γιὰ νὰ μάθω ποῦ κάθονται. Θέλω νὰ τελειώσω μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἄρκετον καιρὸν ἔκαμα τὸν ἀστυνομικὸν κλητῆρα καὶ τώρα ἡμπορῶ νὰ διαθέσω καλλίτερα τὸν χρόνον μου μὲ τὴν κόμησσαν.

Ναί... ἀλλ' ἄμα βεβαιωθῶ ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ ἔνοχος τότε; Ἡ τιμὴ ὅτι ἀνεκάλυψα ἀπὸ μηδενὸς κλέπτας, εἶνε ἀνεπαρκής. Πρέπει νὰ τοὺς παραδώσω εἰς τὴν δικαιοσύνην. Αὐτὸ ὅμως δὲν τοῦ ἀρέσει τοῦ θεοῦ μου, οὔτε θέλω νὰ κάμω καλοσύνην εἰς τὸν κύριον Βορισῶφ.

Ἐκατάλαβα πῶς ἐμπερδευθῆκα εἰς δύσκολον ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι κανεὶς δὲν θὰ μοῦ χρεωστῆ ὑποχρέωσιν ἂν φέρω τὴν ὑπόθεσιν εἰς πέρας, οὔτε ἡ ἐξαδέλφη μου, διότι τότε θὰ εὐρῆ τὸν διάβολό του ὁ ἀ-

γαπημένος τῆς Καρνοέλ. Καὶ τί με μέλλει ὅμως, ἐγὼ θὰ κάμω τὸ καθήκόν μου ὡς τίμιος ἄνθρωπος. Τόσφ τὸ χειρότερον γιὰ τοὺς ἐνόχους, ὅποιοι καὶ ἂν εἶνε. Ἐπειτα θέλω νὰ τελειώσω ὅ,τι ἄρχισα. Ὅ,τι γίνεαι ἄς γίνῃ. Ἀπόψε θὰ γνωρίσω τὴν ἰδιοκτήτριαν τοῦ βραχιολιοῦ.

Οὕτω μονολογῶν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου Δορζέρ εἶχε στρέψει πρὸς στιγμὴν ἄλλοὺς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὅταν τις σκέπτεται σοβαρῶς κλείει κἄποτε τὰ ὄμματά.

Καὶ ὅταν πάλιν τὰ ἤνοιξε παρετήρησεν αἰφνης ὅτι τὰ πάντα ἤλλαξαν ἐν τῷ θεωρεῖῳ, τὸ ὅποιον κατεσκόπευεν.

Ὁ ἀνὴρ ἔλειπε καὶ ὅμως ἡ γυνὴ δὲν ἐνεφανίζετο.

— Ἔφυγαν! ἔφυγαν! ἡ φεύγουν ἐπιθύρουν. Ἄ! μὰ αὐτὸ μόνο δὲν θὰ γίνῃ. Θὰ τοὺς πιάσω.

Καὶ ἔσπευσε ὡς τρελὸς πρὸς τὴν ἔξοδον, πρὸς μεγάλην δυσἀρέσειαν φιλησύχων τινῶν θεατῶν, τοὺς ὁποίους κατεπάτησε χωρὶς νὰ ζητήσῃ καὶ συγγνώμην.

Ἐφθασεν εἰς τὸν διάδρομον καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ κύριος τοῦ προσκηναίου περιεβάλλετο τὸ ἐπανωφόριόν του.

Ἔπειτα συνέχεια.

Αἰσιόπος

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

[Συνέχεια]

Ἡ δὲ Βασιλικὴ ἦτο δυστυχεστάτη ἀπὸ τὴν νύκτα τῆς δολοφονίας. Καθὼς εἶπεν ὁ Ἀστεριάδης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐλαφροῦ τραύματος, ὁ Λέων εἶχε τὸ προνόμιον νὰ πληγόνῃ τοὺς ἄλλους βαθύτατα, ἐν ᾧ αὐτὸς ἦτο ἄτρωτος, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Αὐτὴν τὴν σφαῖραν τοῦ πιστολίου ἠσθάνθη τῷ ὄντι περισσότερο ἢ Βασιλικὴ ἢ ὁ παθὼν. Πλήρης λύπης καὶ ἀγωνίας ἡ νεανίς, ἔπεμψε τὴν ἐπομένην εἰς τοῦ Λέοντος τὴν κυρίαν Δυβάλ, μὴ δυναμένη ἐξ ἀσθενείας νὰ μεταβῆ αὐτῇ ἢ ἰδίᾳ. Ὁ Λέων ὑπεδέχθη καλῶς τὴν γαλλίδα καὶ τῇ ἐπέδειξε μάλιστα τὴν πληγὴν πρὸς καθησύχασιν, ἀλλὰ τῇ ἀπηγόρευσε ρητῶς νὰ φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν Βασιλικήν. Ἄν ἤρχετο, εἶπε, θὰ τὴν ἀπέβαλλεν. Τοῦτο μαθούσα ἡ νεανίς ἐγένετο ἔξκαλλος ὑπὸ τῆς θλίψεως καὶ τοῦ ἀπεπισμοῦ. Δὲν ἐγνώριζε τί νὰ υποθέσῃ ἢ τί νὰ κάμῃ ἔφροντιζε μὲν καθ' ἑκάστην νὰ πληροφορηθῆται περὶ τῆς υγείας τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰθετήσῃ τὴν διαταγὴν του, τὴν τόσφ σκληρὰν, δικαιολογοῦσα αὐτὸν ἂν ἤρνεϊτο νὰ ἴδῃ «τὴν θυγατέρα τοῦ φονέως του.» Μόνον ἢ ἐκ μέρους τοῦ Λέοντος ἀπόκρυψις τοῦ ὀνόματός του, τὴν ἦγε νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ περιμένῃ. — Τὸν εἶδεν, ἀφ' οὗ ἀρνεῖται νὰ με ἴδῃ ἄλλὰ θὰ μ' ἀγαπᾷ ἀκόμη, ἀφ' οὗ φεῖδεται τοῦ πατρὸς μου», ἔλεγε.

Πλὴν ἡ ἀνάρρωσις τοῦ τραυματίου διέψευσε κατὰ τρόπον σκληρότατον τὰς ἐλπίδας τῆς κόρης. Ὁ Λέων, ὁ ἐξ ἀντιλογίας πάντοτε ἐνεργῶν, οὐχὶ μόνον δὲν μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἐρωμένης του, οὐδ' ἠξίωσεν ἀπαντήσεως δύο τρυφερωτάτας ἐπιστολάς τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν χρηματικὴν αὐτῆς ἐπιχορήγησιν, λήξαντος τοῦ μηνός, ἠρνήθη νὰ πληρώσῃ. Ἡ θέσις τῆς Βασιλικῆς ἦτο κρίσιμος. Φεῦ! ἀπέθανεν ὁ ἔρωσις τῆς, ἀπέθανεν ἡ ἀγνότης τῆς, ἀπέθανεν ἡ εὐτυχία τῆς μετ' ὀλίγον δέ, ἀφ' οὗ θὰ ἐξηνητλοῦντο τὰ ὀλίγα χρήματα, ἅτινα εἶχεν εἰς τὸ συρτάριόν τῆς, θάπεθνησκε τῆς πείνης καὶ αὐτῇ.

Ἡ κυρία Δυβάλ, φοβηθεῖσα τὴν ἀπόγνωσιν τῆς κόρης ἀνέλαβε νὰ μαλαξῇ τὸν Λέοντα. Ἄλλ' ἀπέφυγεν οὗτος μετ' ἐπιμονῆς νὰ λάβῃ οἰανδήποτε μετ' αὐτῆς συνέντευξιν. Ἀπελπισθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ γαλλίς, τῷ ἔπεμψε ἐπιστολὴν μετὰ πολλῆς λεπτότητος συντεταγμένην, ἐν ᾗ, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ὠμίλει περὶ ἐαυτῆς, τῷ καθίστα φανερὰν τὴν δύσκολον θέσιν τῆς, καὶ τὸν παρεκάλει ἢ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ τῶν περαιτέρω καθηκόντων τῆς, ἢ (ἄφινε τὸν Λέοντα νὰ συμπεράνῃ) νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀνταμείβων τοὺς πόνους τῆς. Πλὴν καὶ διὰ τοῦ τεχνάσματος τοῦτου δὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν τοῦ Λέοντος, διότι εἰς ἀπάντησιν ἔλαβεν ἐν ἐπισκεπτῆριόν του μέτην σημειώσιν: «Μείνατε τὰ περαιτέρω εἶνε ἰδική μου φροντις.»

Ἡ ἀόριστος αὕτη ἐλπίς δὲν ἴσχυσε νὰ καθησυχᾷ τὴν Βασιλικήν. Ἡ ἀπὸ τοῦ ὕψους, ἐν ᾗ ἴστατο πτωσίς τῆς ὑπῆρξεν ἀπότομος καὶ φοβερά σκοτοδίνη κατεῖχε τὸ πνεῦμά τῆς καὶ οὔτε κἂν νὰ σκεφθῆ ἐδύνατο, ἀπέναντι τῆς ἀνεπίστου συμφορᾶς. Ταχέως ὁ ἀπελπισμὸς καὶ ἡ ἐκ τῆς ζωῆς ἀπογοήτευσις κατέλαβον ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ψυχὴν τῆς νεαρᾶς κόρης, καὶ, ὡς ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐκ φύσεως εἶχε τάσιν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, ἀπεφάσισε νὰυτοκτονήσῃ. Δὲν θὰ ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπεγνωσμένην ἀπόφασιν, ὅταν αἰφνης ἐπῆλθεν ἀπρόοπτος σωτῆρ.

Ὁ Κρίτων Ἀστεριάδης, παρακολουθῶν βῆμα πρὸς βῆμα τὴν ζωὴν τῆς Βασιλικῆς, ὡσφράνθη τὴν μετ' αὐτῆς διένηξιν τοῦ Λέοντος καὶ ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς περιστάσεως. Μὴ ἀρκούμενος τώρα πλέον νὰ τῇ ὀμιλῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῶν παραθύρων τοῦ κυρίου Νικητῆ, ἤθελε νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν ἔρωτά του διὰ βεβαιωτέρον μέσων. Ἡ Μαρία, ἥτις ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς ἐκλείψεως τοῦ Λέοντος, ἀπετόλμα πολλάκις ἐκ πείσματος τὴν μετὰ τῆς φίλης τῆς συνάντησιν, δὲν ἠρνήθη εἰς τὸν ἐραστὴν τῆς — ἓνα τῶν πολλῶν — νὰ ἐπιδώσῃ τῇ Βασιλικῇ ἐπιστολὴν ἐκ μέρους του. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἀνθρώπου πονηροῦ καὶ διεφθαρμένου, σκοποῦντος τὴν σαγήνευσιν τῆς ἀρετῆς, ἦτο μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ δόλου γεγραμμένη. Ἡ Βασιλικὴ ἀνέγνωσεν ἐκφράσεις ἔρωτος θερμάς, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἤκουσε παρὰ τοῦ Λέοντος, καὶ σχέδια περὶ

συνεντεύξεως ειδυλλιακά, τῶν ὁποίων τὸ θέλητρον τῆ παρίστατο ζωηρότερον. Ἄλλοιμονον! τὸ πνεῦμα τῆς νεανίδος εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην στρέφεται μὲ τὴν ἀσθενεστέραν ὄθησιν. Καί το βρωμερότερον φῶς ἀρκεῖ νὰ σκεδάσῃ ἐν σκότος. . . Ἡ Βασιλικὴ ἀπεφάσισε νὰ μὴ αὐτοκτονήσῃ — ἀλλὰ δὲν ἀπήντησε πρὸς τὸν Κρίτωνα.

Ὁ νέος δὲν ἀπηλπίσθη. Ἐγραψε δευτέραν ἐπιστολήν, θερμότεραν καὶ δελεαστικωτέραν. Ἡ νεανὶς ἐδίστασεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἐπάλασεν, ἔκλαυσε, ἐστέναξεν, ἀλλ' ὑπεχώρησεν. Δὲν ἐδύνατο, φαίνεται, νὰ ζήσῃ ἀνευ ἔρωτος.

Ἐλαθε τὴν γραφίδα, καὶ ἐφ' ἐνὸς φύλλου χάρτου, ἔστειλε πρὸς τὸν Κρίτωνα ἓν τεμάχιον τῆς καρδίας τῆς.

Εἶχον παρέλθει δέκα ἡμέραι ἕκτοτε.

Ἐσπέραν τινὰ, πολὺ ἀργά, ὁ Λέων, ἐν ἀδείᾳ ἀκόμη διατελῶν, ἐκάθητο παρὰ τὸ γραφεῖόν του καὶ ἀνεγίνωσκεν. Ἐτυχε νὰ εὔρῃ ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ κυρίου Ροδίου ἐν σημειωματάριον, κατὰ τύχην ἀφεθὲν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ περιέργως ὡς ἦτο, τὸ ὑπεξήρесе, νὰ το διεξέληθ' ἐν ἡσυχίᾳ. Δὲν ἐφοβεῖτο νὰ το ζητήσῃ ὁ πατήρ του, ἐπειδὴ ἦτο πολὺ πλαισίον· ἄλλως τε ἡ ἀνάγκη εἰς ἐκείνη ἦτο τόσον ἐνδιαφέρουσα, ὥστε ἐδύνατο νὰ ψευσθῆ καὶ ἐν ἀνάγκῃ.

Ἐπὶ μιᾶς τῶν σελίδων, ὑποκιτρίνης μὲ ὠχρὰ γράμματα, ἀνεγινώσκειτο ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ δικηγόρου, διὰ τῆς δυσκοναγνώστου, συμπεπιεσμένης καὶ στρεβλῆς αὐτοῦ γραφῆς :

«Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κτήματος μετέθην εἰς Μέγαρον νὰ εὗρω τὸν κουμπάρου μου. Οἱ σύντροφοί μου, μὴ στέργοντες νὰ διαωνίσωσι τὴν κυνηγετικὴν ἐκδρομὴν, μὲ εἶχον ἀφήσει μόνον, ἅμα ἐφθάσαμεν εἰς Ἐλευσίνα. Ὁ Κωνσταντῆς ἔλειπεν ἀτυχῶς καὶ με ὑπέδειχεν ἡ σύζυγός του. Ἡ ὠραία γυνή, ἡ ὠραιότερα Μεγαρίτισσα, μὲ ἔκαμε πολλὰς περιποιήσεις καὶ με ἠνάγκασε νὰ μείνω παρ' αὐτῆς δύο ἡμέρας. Ἐνόησα ὅτι δυσχερῆσταιν διὰ τοῦτο ἡ μήτηρ τοῦ κουμπάρου μου, ἀλλ' ἡ νεότης καὶ τὸ κάλλος μᾶς κάμνουσι νὰ παραδίδωμεν καὶ ἄλλα, ἀκόμη σπουδαιότερα πράγματα. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ ἀδύνατος· καὶ ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ θεωρήσω εὐτυχίαν τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρός τῆς. — 20 Σεπτεμβρίου 1867.»

Ὁ Λέων ἐκρότησε τὰς χεῖρας καὶ ἐξεπράγη εἰς γέλωτα μόνος.

— Διάβολο! εἶπεν ἀνάπτων σιγάρων· ἀμ' αὐτὸ εἶνε πειρὰ φῶς φανερό! . . . ὁ γέρω — Ρόδιος τοῦ τὴν ἔφτειασε τοῦ κουμπάρου του. . . ὁ κακομοῖρης ὁ Πλακιώτης! δίκην εἶχε νὰ με κτυπήσῃ. . . γιὰ πολλὰ πράγματα μᾶς ἐκδικεῖται.

Εὐτυχῶς ἡ φαιδρότης ὑφ' ἧς κατείχετο τὴν ὥραν ἐκείνην, τὸν ἀπέτρεψε νὰ δώσῃ ἄλλην διεύθυνσιν εἰς τὰς σκέψεις του — καὶ ἔμεινεν ἕως ἐδῶ.

Ἀποπερκτώσας τὸ σημειωματάριον, ἐπέληφθ' ἐτῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐφημερίδων τῆς ἡμέρας. Μετὰ τῶν ἄλλων ἐκίνησε τὴν προσοχὴν τοῦ ὀλιγόστιχου εἰδησιῶν ἐν τῇ στήλῃ τῶν Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν :

«Χθὲς ἡ ὑπέρβουρα τοῦ κυρίου Α. Νικήτα, Μαρία, ἐκ Μεγάρων, ἀφαίρεσασα ἐν κιβώτιον περιέχον 500 δραχμὰς καὶ ἄλλα πολὺτίμα εἶδη ἀξίας 1000 περίπου δραχμῶν, ἀπέβρα μετὰ τοῦ ἔραστοῦ τῆς Δημητρίου, ὑπηρετοῦ εἰς τὸ παράπλευρον παντοπωλείου. Ἡ Ἀστυνομία εἶνε ἐπὶ τὰ ἔγνη τῶν φυγοδικῶν.»

— Νόστιμο! πάει στὴ δουλειὰ τῆς κι' αὐτῆ. . . ἡ μία. . .

Δὲν ἐπρόφρασε νὰ συμπληρώσῃ τὴν σκέψιν τοῦ ὁ Λέων, ὅταν εἰς τὸν διάδρομον ἔξω, ἀντήχησεν ὀρυμχγδὸς βημάτων καὶ φωνῶν. Ἀντελήφθη ὅτι οἱ ὑπηρεταὶ προσεπάθουν νὰ ἐμποδίσωσι γυναικὰ τινὰ ἐπιμένουσαν νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῆς βίαις εἰς τὸ δωμάτιόν του. Μόλις ἠγέρθη νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει, ἤνοιξεν ἡ θύρα μεθ' ὀρυμχγδὸς καὶ εἰσέβαλεν εἰς τὸν θάλαμον ὡς βρόμβος ἡ κυρία Δυβάλ, μὲ τὰ μελανὰ ἐνδύματα ἐν ἀταξίᾳ, ἐρυθρὰ ἐκ τῆς ἀγωνίας, πνευστιῶσα καὶ μέχρις ἡλιθιότητος τεταραγμένη.

— Τί τρέχει, κυρία Δυβάλ; ἠρώτησεν ἀνήσυχος ὁ Ρόδιος.

— Τρέχει. . . ἡ ἀμαξία τοῦ κυρίου Ἀστεριάδου, πού σας ἔκλεψε. . . τῆ Βασιλικῆ.

Ἐμεινε μὲ ἀνοικτὸν στόμα ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ὁ Λέων. Ἡ κυρία Δυβάλ συνῆψε τὰς χεῖρας καὶ ἐξηκολούθησε γαλλιστὶ τὴν ὁμιλίαν.

— ὦ, μὴ ἀποδώσετε τὸ λάθος εἰς ἐμέ, κύριε Ρόδιε! δὲν πταίω· ἡ ἐπιτήρησις μου ἦτο μεγάλη· ἀλλὰ μοῦ ἔφυγε σχεδὸν διὰ τῆς βίαις. . . ἐνόησα ὅτι εἶχε κακοὺς σκοποὺς ἡ ἀμαξία, ἡ ὁποία ἐπερίμενε δύο ὥρας ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σπιτι μὰς· γι' αὐτὸ δὲν ἐπήγαινα νὰ κοιμηθῶ, ἂν καὶ ἦτο πολὺ ἀργά. . . Οὔτε κ' ἐγὼ δὲν ἤξεύρω πῶς μ' ἐγέλασε. . . φαίνεται ὅτι μ' ἐπῆρε ὁ ὕπνος ἐκεῖ κοντὰ στὸ παράθυρο. . . μ' ἐξύπνησεν ὁ κρότος τῆς ἀμαξίας. . . φωνάζω «Βασιλική!» πού Βασιλική! . . . εἶχε φύγει! . . . Δυστυχία μου! Τρέχω τώρα νὰ εἰδοποιήσω τὴν Ἀστυνομίαν.

Καὶ ἡ κυρία Δυβάλ, θεωροῦσα ἑαυτὴν ὑπεύθυνον, ἔκλαιε διὰ τὴν συμφορὰν τῆς καὶ ἔσπευδεν εἰς ἐνέργειαν. Ἐκεῖνος ὅμως τὴν ἀνεχαίτισε, θέλουσαν νὰ ἐξέλθῃ, καὶ τὴν παρεκάλεσε τὸναντίον νὰ καθήσῃ. Ἡ παιδαγωγὸς ἐκάθησε λέγουσα :

— Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνόητοι οἱ ὑπηρεταὶ σας νὰ μὴ με ἀφίνουν νὰ ἔμβω. . . ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν δέχεσθε κανένα τοιαύτην ὥραν. . . ἀλλὰ πού νὰ μαντεύουν τὸ δυστύχημα.

— Ὅχι δὲ καὶ τόσῳ μεγάλον δυστύχημα! εἶπεν ὁ Λέων, πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς πρώτης ἐκπλήξεως· σ' αὐτὸ τὸν κόσμον ὅλα πρέπει κανεὶς νὰ τὰ περιμένῃ. . .

— Ἴδου τί μοι ἄφησεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι! εἶπεν ἡ κυρία Δυβάλ ὀλίγον προσέχουσα εἰς τοὺς καθουχαστικούς λόγους τοῦ Λέοντος.

Καὶ τῷ ἔτεινεν ἀπεσφραγισμένην ἐπιστολήν, περιέχουσαν τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς, ὧν ὁ χαρακτήρ προεδίδεν ἀμέσως, ὅτι διάνοια τεταραγμένη ὠδήγησε χεῖρα τρέμουσαν :

«Ἀγαθὴ μου κυρία Δυβάλ,

«Τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν ἀποχωρίζομεθα ἴσως διὰ παντός, θεωρῶ καθήκον μου νὰ σας εὐχαριστήσω ἀπὸ ψυχῆς διὰ τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ τὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον πάντοτε εἰδείξατε πρὸς ἐμέ. Δὲν θα λησμονῆσω μέχρι τοῦ θανάτου μου τὰς καλὰς σας συμβουλὰς, τὰ πολυτίμα σας μαθήματα καὶ τὴν ἀσπληνὴν σας ἐπίβλεψιν. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, δὲν μου χρησιμεύουν εἰς τὸ ἐξῆς ὅλ' αὐτὰ. Ἡ τύχη, ἀπὸ μὲ ἐπέδειξε τὸ ὠραϊότερον μέλλον καὶ μ' ἀπεκοίμησε μὲ τὰ γλυκύτερα ὄνειρα, μὲ ἀφρπνίζει ἀφῆρς εἰς οἰκτρὰν πραγματικότητα καὶ με καταρρίπτει ἀποτόμως εἰς τὴν

συμφορὰν καὶ τὴν ἀπελπισίαν. Φεύγω, διὰ νὰ μὴ ἀποθάνω ὑπὸ τῆς πείνης μένουσα. Οὕτως ἠθέλησεν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μὲ ἠγάπησε διὰ νὰ με μισῆσῃ τόσῳ πολὺ. . . Μία χεῖρ ἰσχυρὰ μὲ ὠθεῖ εἰς τὸ ἀγνωστὸν μου πεπρωμένον. Οὔτε καὶ ἐγὼ ἤξεύρω πού πηγαίνο. Ἀλλ' ὅσον πυκνὸν καὶ ἂν ἦν τὸ σκότος τῆς νέας μου ὁδοῦ, οὔτε πυκνότερον, οὔτε φοβερότερον εἶνε τοῦ σκότους τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος ἀλλέως θὰ ἦτο τὸ ταχύτερον τέλος μου.

Ἐλπίστε διὰ παντός, ἀγαθὴ μου κυρία Δυβάλ. Ὁ Θεός, ἀφ' οὗ ἐγὼ δὲν εἰμπόμεσα, ἄς σας ἀνταμειψῇ δι' ὅτι ἐκάματε πρὸς τὴν πτωχὴν κόρην, ὅταν ἐστερήθη τῆς εὐτυχίας τῆς καὶ τοῦ ἔρωτός τῆς.

«Βασιλική».

Ὁ Λέων ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν μετὰ τὴν βραχεῖαν ἀνάγνωσιν, ἐν ᾗ ἡ κυρία Δυβάλ, ἀερίζομένη διὰ τοῦ ρινομάκρου τῆς, περιέμενεν ἐναγωνίως τὴν ἀπόφασίν του. Σιγῇ ἐβασίλευεν ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ καθ' ἅπασαν τὴν οἰκίαν· μόνον τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ὠρολόγιον ἤχησε μίαν ὥραν καὶ εἰσιώπησε.

— Καλὰ. . . καλὰ! εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Κ' ἐγὼ πρέπει νὰ σας εὐχαριστήσω διὰ τὰς φροντίδας σας καὶ τοὺς κόπους σας ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς. . . Σὰς εἶπον μίαν φορὰν ὅτι σὰς ἐμπιστεύομαι τὸν θησαυρόν μου, ἀλλὰ δὲν πταίετε σεῖς, ἂν ὁ θησαυρὸς ἦτο ἄνθρωπος. . . Ἴσως ἐγὼ πταίω, καὶ ὁ φίλος μου Ἀστεριάδης ἠθέλησε διὰ τῆς ἀπαγωγῆς νὰ με νοθεύσῃ. Ἐκαμε καλὰ. . . ἂν ἤθελα νὰ μὴ φύγῃ ἡ Βασιλική, δὲν ἔφυγε, βεβαιωθῆτε! τώρα σεῖς δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ ὑπάγετε πουθενά, οὔτε νὰ εἰδοποιήσετε κανένα. . . ἐλάτε αὔριον, σὰς παρακαλῶ, νὰ θεωρήσωμεν τοὺς λογαριασμούς.

Ἐφ' ὅσον ὠμίλει ὁ Λέων, ἡ κυρία Δυβάλ ἠσθάνετο τὸν ἰδρωτὰ τῆς ξηραίνομενον καὶ τὴν γαλήνην ἀντικαθιστώσαν βαθμηδὸν τὴν προτέραν ταραχὴν. Ἀφ' οὗ ἐκεῖνος δὲν δυσχερῆσταιν διὰ τὴν φυγὴν, καὶ αὕτη δὲν εἶχε λόγους νὰ ἦνε δυστυχῆς. Αἱ πρῶται λοιπὸν ἐπιφωνήσεις τοῦ Λέοντος δὲν ἦσαν καθουχάσεις ἐξ ἀβρότητος. Ἐξεπλάγη, ἀλλὰ τῷ ὄντι δὲν ἐλυπήθη ὁ νέος.

Πρὶν ἢ ἐπιστρέφει εἰς τὴν παιδαγωγὸν τὴν ἐπιστολήν τῆς μαθητριάς τῆς ὁ Λέων ἠθέλησε νὰντιγράψῃ μίαν φράσιν ἐξ αὐτῆς. Προχειρότερον χαρτίον εὐρέθη τὸ ἀρχαῖον πατρικὸν σημειωματάριον, καὶ κατὰ σύμπτωσιν μοιραῖαν, ἐπὶ τῆς σελίδος ἐκείνης, ἐφ' ἧς ἦσαν γεγραμμένα τὰ περὶ Πλακιώτη σκάνδαλα, ὁ Λέων ἐχάρραξε διὰ μολυβδίδος: *Μία χεῖρ ἰσχυρὰ μὲ ὠθεῖ εἰς τὸ ἀγνωστὸν μου πεπρωμένον!*

— Νὰ ἰδῶμεν αὐτὸ τὸ ἀγνωστον πεπρωμένον. . . εἶπε τείνων τὴν ἐπιστολήν πρὸς τὴν κυρίαν Δυβάλ. Ἐλπίζω νὰ μὴ μείνῃ τὸ πρᾶγμα ἕως ἐδῶ.

Ἀμα ἔφυγεν ἡ γαλλίς ἔμεινεν ὁ Λέων Ρόδιος ἀκίνητος καὶ σκεπτικός. Ἐκράτει ἀκόμη εἰς τὰς χεῖράς του τὸ σημειωματάριον, ἀνοικτὸν εἰς τὴν σελίδα ἐκείνην, καὶ προσήλου σχεδὸν ἀσυνειδήτως τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῆς διὰ μολυβδίδος γραμμῆς τῆς συμπλεκόμενης πρὸς τὰ ὠχρὰ καὶ μεγάλα γράμματα τοῦ πατρός του.

Ἐπὶ τέλους ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν, ὡσεὶ ἐνθαρρύνων ἑαυτὸν :

— Δὲν βαρύνεσαι, βρὲ ἀδελφέ! τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ καταλήξῃ. Ἀπὸ κἀθε ἄλλον καλλίτερα ὁ Ἀστεριάδης.

I

«Περασμένα μεγαλεῖα»

Ἡ ὁδὸς Μαυρομιχάλη ἀνήκει εἰς τὸ δεύτερον τμήμα τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν συνοικίαν Νεαπόλεως. Κάθετος ἐπὶ τῆς λεωφόρου Ἀκαδημίας, ἀφ' ἧς ἀρχεται, κανονικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς, προχωρεῖ τέμνουσα δεκάδα παραλλήλων ὁδῶν, βαθμηδὸν ἀποβάλλουσα τὴν ἀριστοκρατικὴν ὄψιν, ρυπαρὰ καὶ ἐλικαιοειδῆς γενομένη, ἀνευ πεζοδρομίων λιθοστρώτων, ἐκβάλλουσα ἔξω τῆς πόλεως, ὅπου ἀπόλλυσι καὶ σχῆμα καὶ ὄνομα. Εἶνε πολὺ χαρακτηριστικὴ ἡ ἰδιορρυθμὸς ὁδός. Ἀρχεται ἀπὸ μεγάρων, ἀπὸ μαρμάρων, ἀπὸ δένδρων, ἀπὸ φανῶν, καὶ καταλήγει εἰς οἰκίσκους, εἰς πλίνθους, εἰς ἀνώμαλον ἔδαφος, εἰς σκότος. Εἰς τὴν μίαν ἐσχατιὰν ὑψοῦται ἡ οἰκία τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἡ σχηματίζουσα τὴν πρώτην γωνίαν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην μόλις διαφαίνεται λευκῶν οἰκίσκος ταπεινός—ἡ κατοικία πτωχοῦ πατρὸς δύο θυγατέρων—σχηματίζων τὴν τελευταίαν. Ὁμοιάζει πρὸς ὑπογραφὴν, ἥτις, ἀρχομένη καλλιγραφικῶς, ἀποπερατοῦται εἰς ἀκανόνιστον κεραίαν. Καὶ ὡς γραμμὴ μεταξὺ τῶν δύο πόλων τῆς κοινῆς, ἡ ὁδὸς συνδέει τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἰσχὺν μετὰ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀσημότητος.—Εἶνε ἐκ τῶν ἡσυχωτάτων ὁδῶν τῆς συνοικίας· οὐδὲν σχολεῖον, οὐδὲν θορυβῶδες κατὰστημα καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μῆκος· ἀφ' οὐδενὸς κafeίου, τοῦλάχιστον πρὸς ὄρας, ἀντηχεῖ ὁ ποικίλος θόρυθος, ἡ λεσχηνία τῶν θαμνῶν, αἱ δικρουσίαι τοῦ σφαιριστηρίου, αἱ ὀρυγμοὶ τῶν ὑπηρετῶν. Οὐδεὶς Νὰὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ Βάκχου ἢ τῆς Ἀφροδίτης· οὐδὲν καταγώγιον χροτοπαιγνίου· οὐδὲν ἐστιατήριον φοιτητικόν. Φαίνεται ὅτι αἱ περίξ ὀδοί, πλούσιαι ἐν παντί, συνώμοσαν ἐναντίον τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐνδύξου τῆς ὀνόματος, τῆς ραθύμου ἡσυχίας καὶ τῶν ἀπαραιτήτων παντοπωλείων, οὐδὲν ἄλλο ἀφῆκαν εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ τὴν πληθὺν τῶν ὄρων γυναικῶν οὐδεμία τῇ διαμφισβητεῖ γείτων· καὶ ἡ ὁδὸς μας εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν καλλιγύναικος ὁδὸς τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τῶν ἐξωστῶν τῆς καὶ τῶν παραθύρων προβαίνουσιν αἱ χαριέστεραι δεσποινίδες καὶ αἱ ὀρεκτικώτεραι δέσποιναι, ἀκόμη δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πηγῶν, αἵτινες πλημμυροῦσι νυχθήμερον τὰς διασταυρώσεις, ὑδρεύονται αἱ ὀραιότεραι ὑπηρετρίαι. Διὰ τοῦτο ἡ ὁδὸς ἐκείνη εἶνε ὁ προσφιλέστατος τῶν ἐρωτολήπτων καὶ πολλὰκις, εἰς τὰς μυστηριώδεις ὄρας τῆς νυκτός, ἀντηχεῖ περιπαθῆς τοῦ κωμαστοῦ τὸ ἄσμα καὶ τῆς κιθάρας ὁ τόνος, ἢ καὶ ὁ κρότος τῶν ραβδισμῶν καὶ αἱ κραυγαὶ τῆς λογομαχίας, ὅταν συγκρουσθῶσιν ἀντερρασταί. Αἱ σφύραι τῶν λιθοξῶν, κατεργαζομένων μάρ-

μαρον ἐν τινι οἰκοπέδῳ, δὲν ἰσχύουσι νὰ διαταράξωσι τὰς μελέτας τῶν φοιτητῶν, οἵτινες προτιμῶσι τὴν ὁδὸν Μαυρομιχάλη.

Τὸ μέλλον μόνον ἐμπνέει ἀνησυχίας περὶ ἡσυχίας· διότι τὰ οἰκόπεδα, ἐσπαρμένα κατὰ διαστήματα καὶ περιφρασσόμενα ὑπὸ τῶν ἀκαυρῶν, χονδροειδῶν τοίχων, τίς οἶδε τί ἐγκυμονοῦσιν ἐν τῷ προσκαίρῳ ληθάργῳ τῶν!...

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη κεῖται μικρὰ μονόροφος οἰκία, μὲ τρεῖς παράθυρα ἐκ τῆς προσόψεως καὶ τρεῖς φεγγίτας τοῦ ὑπογείου. Ἡ θύρα, κατὰ τὴν συνήθη ἀρχιτεκτονικὴν, εὐρίσκεται παραπλευρῶς τῷ ὄλῳ οἰκοδομήματι, καὶ εἰσάγει εἰς μικρὰν τινα αὐλὴν μὲ ἀνθῶνα καὶ φρέαρ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐξω, ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου, εἶνε πεφυτευμένον δένδρον, οὐτινος οἱ κλώνες περικαλύπτουσι τὸν λαμπτήρα τοῦ φωταερίου, ἐστηριγμένον ἐπὶ μικροῦ βραχίονος, μεταξὺ τῆς οἰκίας καὶ τῆς θύρας. Τὴν νύκτα, ὅταν ὁ φανὸς ἐξαποστέλλῃ τὰς ἀκτίνας τοῦ ὑπὸ το πεπυρακτωμένον φύλλωμα, ἡ οἰκία προσλαμβάνει ὄψιν τινὰ ποιητικὴν.

Ἄλλ' εἶνε ἀκόμη ἡμέρα. Ὁ ἥλιος, ὁ προσφιλέστατος χειμερινὸς ἥλιος, διὰ τῶν τριῶν ὀλοανοίκτων παραθύρων διαχέει ἐντὸς τῆς οἰκίας εὐάρεστον θαλπωρὴν. Ἐπὶ τοῦ μεσαίου εὐρίσκεται εἰς ἄνθρωπος· εἶνε ἀτημέλητος καὶ φαίνεται μόλις ἐξεγεθεις· μὲ ὄφθαλμοὺς ἐξφθημένους, μὲ κόμην καὶ μύστακα ἄτακτον, μὲ το ἐκ κροκωτοῦ ὑφάσματος κολόβιον, τὸ τετριμμένον καὶ ἀντὶ κομβίων φέρον δύο-τρεις κερπίδες, ἐπισκοπεῖ ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὴν ὁδὸν καὶ θερμαίνεται εἰς τὸν ἥλιον. Συχνάκις ἀπὸ τοῦ στόματός του ἐκπέμπει νύφη κἀπνοῦ καὶ λέξεις φιλόφρονος χαιρετισμοῦ ἢ ἀστεϊότητος πρὸς τοὺς διαβάτας. Φαίνεται περίπου εἴκοσι καὶ ἑπταετής. Ἐκφρασίς τις νωχελείας, ψυχρότητος καὶ περιφρονησεως τῶν ἐγκοσμίων, εἶνε διακεχυμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Εἶνε ὁ Λέων Ρόδιος—ὁ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, πεπτωκός, ἀλλὰ μέγας καὶ θαυμαστός ἐν τῇ πτώσει του.

Ὁ πατὴρ του ἐτήρησε τὸν ὄρκον του. Ἀφῆκε τὸν υἱὸν του, ὑποβοηθῶν καὶ αὐτὸς νὰ καταλύσῃ καὶ τὰ τελευταῖα ἀπομεινάρια τῆς περιουσίας των. Τώρα ἐκτὸς τῶν συναλλαγμάτων καὶ τῆς μικρῆς οἰκίας ἐν ἡ κατοικοῦσι, δὲν ἔχουσι τίποτε πλεόν. Ὁ δικηγόρος ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ζῆ, προσπαθῶν νὰ ποτίσῃ κατὰ μικρὸν καὶ τὰ χρέη τῶν ὁ Λέων πτωχὸς καὶ ἐξουθενημένος, μελετᾷ—ὡς λέγει—νὰ δώσῃ ἐξετάσεις. Πλὴν πάντοτε εἰς τὰ ἐπισκεπτήριά του, αὐτοτιτιλοφορεῖται *Διδάκιωρ*.

Ἐξωρίσθη τῶν μεγάρων· αἱ θύραι τοῦ μεγάλου κόσμου τῷ ἐκλείσθησαν· ἀπηνήθη πᾶσαν χλιδὴν καὶ ἀπόλαυσιν, μακρυνθεὶς παντὸς κέντρον, παραιτηθεὶς πάσης τέρψεως δαπανηρᾶς. Κατέφυγεν εἰς τὴν μικρὰν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη, μακρὰν τῆς τύρβης τοῦ κόσμου, τὸν ὁ-

1 Ἐν τούτων, πολὺ ἀφ' οὗ ἔγραφα τὰνωτέρω, ἐγέννησε τὸ νέον Χρῆματον. Σ. τ. Σ.

ποῖον ἄλλοτε ἐλάμπρυνε, διάγων τόρα ἐν μετριότητι καὶ ἀφανείᾳ, ζητῶν παρὰ τοῦ πατρὸς του δεκάλεπτα, καὶ ἐπεδιορθῶν ἐν τῶν ἐνότων τὰς παλαιὰς περισκελίδας καὶ τὰ τετριμμένα ἱμάτια τῆς ἄλλοτε πολυτελείας. Καὶ ὅμως δὲν ἀπηλίσθη· ἡ ἀπότομος μεταβολὴ δὲν τῷ προὔξενεσεν ἐντύπωσιν πολλήν· ἀπαθῆς καὶ ἀτάραχος, τῷ ὄντι ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἀνώτερος πάσης συγκινήσεως, συνεμορφώθη πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας ζωῆς, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπέβαλλεν ἡ ἀνάγκη. Ὡς Ὀσμανλῆς πιστεύων τὸ πεπρωμένον, ἐθωρακίσθη ὀπισθεν θαυμασίας περιφρονησεως τοῦ κόσμου· ἐρόφα ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους τὴν καπνοσύριγγά του, ἡ ἀπέπλυνεν ὑπομονητικῶς διὰ βενζίνης τὰς κηλίδας τῶν ἐνδυμάτων του, ὀμιλῶν περὶ τοῦ παρελθόντος, ἀνευ ἄλλου ἢ συγκινήσεως, καὶ ἀποβλέπων εἰς κρεῖττον διὰ τῆς ἐργασίας μέλλον. Κλίνω τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τῆς καρτερίας ταύτης καὶ θαυμάζω τὴν ἀνῆκουστον μεγαλοψυχίαν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κόσμου. Παρίσταται σήμερον πρὸ τῶν ὀμμάτων μου ὡς ἦρος ὑπερφύης καὶ μυθώδης. Ἰσταμένος ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, ἐκυλίσθη ἀφῆνης ἀπὸ τῆς Ταρπηίας πέτρας· συνετρίβησαν ἐν τῇ φοβερᾷ πτώσει. τὰ μέλη του, ἐξηρθρώθησαν οἱ πόδες, ἀπεκόπησαν αἱ χρυσεῖαι πτέρυγες· καὶ ὁ πρῶην πετῶν ἐλαφρὸς ἐπὶ κόσμου μαγικῶν ἀπολαύσεων, κεῖται τόρα οἰκτρός, αἰμόφυρος καὶ δυσκίνητος ὄγκος. Καὶ ὅμως οὐδεὶς τοῦ προσώπου του μὴς συνεσπᾶσθη εἰς ὀδύνην, οὐδεμία πόνου κραυγὴ ἐξῆλθε τῶν χειλέων του!...

Παρέστην ποτὲ εἰς ἐπώδυνον ἐγγχειρήσιν. Ὁ κ. Ἀρεταῖος ἐπρόκειτο νὰ φαιρέσῃ νεόπλασμα ἀπὸ τοῦ λαίμου ἐνὸς φίλου μου, αὐτοθελήτως προσελθόντος εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ καθηγητοῦ. Ἡ ἀπάθεια τοῦ ἀσθενοῦς μ' ἐξέπληξεν ὅσον καὶ ἡ ἐπιδειξιότης τοῦ κλεινοῦ χειρουργοῦ. Οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἔκφρασις πόνου παρετηρήθη ἐπὶ τῆς μορφῆς του, οὐδ' ἡ παραμικρὰ φωνὴ ἐξέφυγε τοῦ στόθους του· καὶ ἄμ' ὡς ἡ ἐγγχειρήσις ἀπεπερατώθη, ζωηρότατα «εὐγε!» διεδέχθησαν τὴν ἐναγωνίον σιγὴν τῶν παρευρισκομένων. Ὅταν κατόπιν ἠρώτησα τὸν φίλον μου ἀπορῶν, ἂν ἠσθάνθη πόνον, μου ἀπήντησε τὰ θαυμάσια ταῦτα: «Μοῦ ἐπόνεσε καὶ πολὺ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγὼ μόνος ἐζήτησα νὰ ὑποβληθῶ εἰς τὴν ἐγγχειρήσιν, χωρὶς νὰ με βιάσῃ κανεὶς, ἐσκέφθην ὅτι δὲν εἶχα δικαίωμα νὰ κραυγᾶσω. Ἡ λογικὴ κατέπνιξε τὸν πόνον.»

Τὴν αὐτὴν περίπου ἀπάντησιν ἔδωκε καὶ ὁ Λέων πρὸς φίλον του, θαυμάζοντα τὴν ψυχρότητά του. Ἐν ἀρχῇ μετανοίας καὶ ἀποπτώσεως τοῦ ἐπονειδίστου πικελθόντος, ὁ ἦρος μας προέφερε τὰς ὑψίστας τῶν λέξεων του.—«Θὰ γελᾶσῃ ὁ κόσμος ἂν παραπονεθῶ διότι ἔπεσα, ἀφ' οὗ εἰμоруσα νὰ κρατηθῶ εἰς οἰονδήποτε σημεῖον τῆς πτώσεως. Εἶνε ἀξιογέλαστος ἐκεῖνος ὅστις ὀνομάζει βρῶν τὸν ζυγόν, ὑπὸ τον ὁποῖον ἔβαλε μόνος τὴν κεφαλὴν του.»

Ὁ Λέων ἔζη μετὰ τοῦ πατρὸς του καὶ

γρηραιᾶς ὑπηρετρίδας, τῆς μόνης ἣτις ἐναπέμεινε ἀυτοῖς πιστή, ἐκ τοῦ ἄλλοτε πολυπληθοῦς συρφετοῦ τῶν ὑπηρετῶν. Παῖς δεκαπενταετής, πρῶν στυλβωτῆς ὑποδημάτων, ἐχρησίμευεν ὡς ὀφκομιστῆς εἰς τὸν δικηγόρον καὶ ὡς ἰδιαιτέρον θλακμηπόλος εἰς τὸν Λέοντα. Ἡ οἰκία ἦτο μικρὰ καὶ ἡ ἐπίπλωσίς της μετριωτάτη. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἐντελῶν πραγμάτων τῆς νέας καταστάσεως, ἀνέκυπτε πολλὰ καὶ ἠρωτηριασμένον τι λείψανον παλαιοῦ μεγαλείου. Δύσκος πολύτιμος, ἐκ πορσελάνης, ἐπὶ παραδείγματι, ὑπεβάσταζε δωδεκάδα κυπέλλων τοῦ κατωτέρου εἶδους· παρὰ τὴν ψύκτραν τῶν πέντε δραχμῶν, ἔκειτο σινικὸν ἀγγεῖον μεγάλης ἀξίας· καὶ ἐπὶ τοῦ χονδροειδῶς ἐζωγραφημένου τοίχου ἐκρέματο εἰκὼν ἐντὸς παισιῶν ἐπιχρύσου, ἀξία κρείττονος τύχης. Τὰ παλαιὰ περιλάλητα ἐπιπλα τῶν Ροδίων ἐξεποιήθησαν μετὰ τῶν μεγάρων καὶ τῶν κτημάτων ἔμειναν δ' ἐξ αὐτῶν ὀλίγα, ἀποτελέσκαντα μετὰ τῶν νέων παρὰδοξον κρᾶμα πλοῦτου καὶ πτωχείας, κομψότητος καὶ ἀπειροκαλίας, ὡς οἱ μόνον μάρτυρες τοῦ εὐκλεοῦς παρελθόντος συγχρόνως καὶ τοῦ ἀξιοδακρύτου ἐνεστώτος.

Τὸ δωμάτιον τοῦ Λέοντος ἦτο σύμφυρμα τι κενοφανές καὶ ἰδιόρρυθμον. — «Ὁ, τι εἶχα εἰς ὀλόκληρον διαμέρισμα μεγάρου, ἔλεγεν ὁ Λέων εἰς τοὺς ἐπισκέπτας του, κατώρθωσα νὰ συγχωνεύσω μέσα εἰς αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας τοίχους πῶς; καὶ ἐγὼ δὲν εἰζεύρω».

Καὶ τῶ ὄντι, ἐκῆστη τῶν τεσσάρων γωνιῶν τοῦ δωματίου ἐξυπηρετεῖται καὶ ἄλλον σκοπὸν ἢ μία ἦτο κοιτῶν, ἢ ἄλλη κομμωτήριον, ἢ τρίτη γραφεῖον καὶ ἢ τετάρτη Βιβλιοθήκη. Τὸ μέσον ἐχρησίμευεν ὡς αἴθουσα ὑποδοχῆς· εἰς λαμπτήρ μετὰ πρασίνου ἀλεξιφώτου, ἐκρέματο ὑπεράνω τραπέζης ὡσείδους, κεκοσμημένης δι' ἀγγείων καὶ λευκωμάτων καὶ χρυσοδέτων τευχῶν, κύκλω δὲ ἦσαν τετοποθετημέναι ἔδραι τινές καὶ σκαμνία. Ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνῆρτηντο εἰκόνες καὶ φωτογραφήματα μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας, καὶ ἀνοθεν τοῦ γραφείου ἐσχηματιζέτο δι' ὀπλων καὶ σημασιῶν ὠραιότατον καὶ πολύτιμον τρόπιον, τὸ ὅποσον σχεδὸν μετὰ δακρύων ὁ Λέων κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ. Καὶ ἡ Βιβλιοθήκη ἐπίσης τῶ ἔμεινε μακρὰ καὶ χαμηλή, ὑαλοσκεπῆς ὅλη, ἐμειδίκα ἐκεῖ ἐν κόσμῳ καὶ πολυτελείᾳ, ἀντανακλῶσα συγκεχυμένους τὰ ἀντικείμενα καὶ ἐπιδεικνύουσα ἐν σκιᾷ τινι τὰς πολυχρόμους καὶ ἐπιχρύσους ράχεις τῶν νέων της τευχῶν. Νεοπαγῆς καὶ χρήσιμος, ἠγγελλεν ἀμέσως τὸ κρῆμα ὅπερ ἔδαπανήθη ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ διέφερον ἀπὸ τὰς συνήθεις εὐρωτιώσας καὶ σκαληκοβρώτους οἰκογενειακὰς Βιβλιοθήκας, ὅσον καὶ κόρη ἀπὸ τὴν μάμμην της.

Ὁ γέρω-Ρόδιος ἐκράτει τὰ ἄλλα δύο δωμάτια μετὰ περισσοτέρας ἀνέσεως ἐπιπλωμένα· τὸ ἐν ἐχρησίμευεν ὡς κοιτῶν καὶ τὸ ἄλλο ὡς σπουδαστήριον. Ὁ Λέων ὅμως εἰζήρχετο ἐκεῖ σπανιώτατα, διότι ἡ

ἰσορροπία τῶν μετὰ τοῦ πατρός του σχέσεων ἦτο τόσον ἀσταθῆς, ὥστε ἐφοβεῖτο μήπως εἰς τὸ ἐλάχιστον κίνημα ἤθελε τὴν καταστρέψει. Δὲν ὠμίλου μετ' ἀλλήλων ἢ ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ζητήσῃ χρήματα ὁ υἱός, τὰ ὀλίγα δεκάλεπτα, διὰ νὰ μὴ αἰσθάνηται τὰ θυλάκιά του πολὺ ἐλαφρὰ. «Δὲν ἔχω», ἀπῆντα στερεοτύπως ὁ Ρόδιος, ἄλλοτε δίδων καὶ ἄλλοτε ἀρνούμενος ὀριστικῶς. Τὸ αἰώνιον ἐκεῖνο «Δὲν ἔχω» ἦτο, ὡς ἐβεβαίουν ὁ Λέων τοὺς φίλους του, τὸ μόνον ψεῦμα, τὸ ὅποσον ἤκουσεν ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ πατρός του· θὰ ἐπίστευέ ποτε ὅτι δὲν εὕρισκετο μία κἄν δραχμὴ εἰς τὸ χρηματοφυλάκιον τοῦ δικηγόρου, διὰ τὸν πτωχὸν τοῦ υἱόν;

Ἐτρωγον καθήμενοι ἀπέναντι ἀλλήλων, χωρὶς νὰ προφέρωσιν ἄλλας λέξεις, ἐκτὸς τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν· ἕλαστος ὠμίλει πολὺ εὐχαριστότερον πρὸς τὴν Κατερίναν, τὴν ὑπηρετρίαν, ἢ πρὸς τὸν συνδαιτυμόνα του. Ἐν τούτοις δὲν ἔλειπεν ὁ δικηγόρος νὰ συνιστᾷ εἰς τὸν Λέοντα τὴν μελέτην διὰ νὰ δώσῃ, ὅσα τὸ δυνατόν ταχύτερον ἐξετάσεις· ἐκεῖνος ἀπῆντα συνήθως δι' ἐνὸς μεγάλου προσποιητοῦ στεναγμοῦ· ἀλλ' ὁ γέρον τῶ εἶπε μίαν ἡμέραν: — Ὑπ' αὐτὸν τὸν ὄρον σὲ τρέφω καὶ σε ἐνδύω τόρκα· ἄλλοτε, ὅταν ἤμην πλούσιος, εἶχες ἴσως περισσότερα δικιζώματα τόρκα πού με ἔκαμες πτωχόν, ἔχεις πολλὰς ὑποχρεώσεις.

Πλὴν, παρὰ τὰς πατρικὰς παρακελεύσεις ἢ ζωὴ τοῦ Λέοντος πᾶν ἄλλο ὑπισχνεῖτο ἢ ἐπιστημονικὴν προκοπὴν. — Εἶχε κηρυχθῆ λιποτάκτης ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ κατεζητεῖτο, ὅπως προσαχθῆ εἰς δίκην· διὰ τοῦτο ἠναγκάζετο νὰ μὲν κεκρυμμένος διαρκούσης τῆς ἡμέρας, καὶ μόνον τὸ ἔσπερας νὰ ἐξέρχεται. Εἰς τὴν οἰκίαν του δὲν τὸν ἠνώχλων, διότι κατώρθωσε νὰ δελεάσῃ τοὺς ἐντεταλμένους χωροφύλακας. Ὁ Λέων λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἡμέραν εἰς νύκτα καὶ τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν. Ἠγείρετο περὶ τὴν μεσημβρίαν ἢ καὶ βραδυτέρον, παρεσκεύαζε μόνος τὸν καφέ μετὰ τὸ γάλα, καὶ ἔμεινε ἐν τῶ μετὰξὺ εἰς τὸ παράθυρον— τοῦθ' ὅπερ τῶ ἐγένετο προσφιλὴς συνήθεια· κατόπιν εἰργάζετο, ἀναγινώσκων πᾶν ἄλλο ἢ νομικὰ βιβλία, ἢ γράφων τὰ πομπημονεῖματά του, ἢ ἰχνογραφῶν, ἢ κατασκευάζων διάφορα κομψοτεχνήματα, περὶ τὰ ὅποια ἠγάπα ἀνέκαθεν νὰ σχολῆται. Τὴν τετάρτην μ. μ. ἔτρωγε παρὰ τὴν λιτὴν τράπεζαν τοῦ πατρός του· μετὰ δὲ τὸ φαγεῖν ἐκάθητο εἰς τὸ παράθυρον ἀναγινώσκων τὰς ἐφημερίδας ἢ συνομιλῶν μετὰ τινος γείτονα κυρίου καὶ δεσποινίδας. Τὸ ἔσπερας μετέβαινε νὰ πάρῃ τὸ κρῆμα εἰς οἰκίαν τινὰς, μετ' ὧν νεωστὶ συνῆψε γνωριμίας, οἰκίαν τῆς μεσαίας τάξεως, τὴν ὅποιαν συνανεστρέφετο τόρκα· ἐκεῖ συνήντα φοιτητὰς, ὑπαλλήλους, δημοσιογράφους ἐκ τῶν μετρίων, πτωχοὺς ὡς αὐτός, μετ' ἐπιπλωμένα ἐνδύματα καὶ σκαλοῦς τρόπους, καὶ κυρίας τινὰς, ἠθικῆς καὶ μετεώρου καὶ ταλαντευομένης. Ἐπαίζεν, ἐχόρευεν, ἐφλυᾶρει, ἐμουσοῦρ-

γει, διαπρέπων καὶ θαυμαζόμενος ἐν τῶ ἀμφιβόλῳ ἐκείνῳ κόσμῳ, ἢ ἕως τέλους, ἀπεκοιμάτο ἐπὶ τῆς ἔδρας του, μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Κατόπιν, μετὰ τινος τῶν νέων φίλων—διότι οἱ παλαιοὶ τὸν ἐγκατέλειψαν σχεδὸν πάντες—ἐξήρχετο εἰς νυκτερινὸν περιπάτον incognito, καὶ ἐκάθητο νὰ πῆγ τὸν μέλανα ζωμὸν τῶν νεωτέρων εἰς καφεῖόν τι παρὰ τὰ Πευκάκια, χωρὶς, νοεῖται, νὰ ὀνομάζῃ πλέον στρεβλωτήρια τὰ καθίσματά του. Μετὰ τινος ὥρας βέμβης καὶ συζητήσεως, αἰσθανόμενος νυγμοὺς πείνης, ἐπεσκέπτετο τὸ πλησιέστερον πατσατζίδικο ἢ ἀπόκρυφόν τι ζυθοπωλεῖον· μόλις δ' ὑπέφωσκεν ἡ ἠώς, ὅταν ἡ ὁδὸς Μαυρομιχάλη ἀντήχει ἀπὸ τοῦ ὑπέρινον καὶ ὑποτρέμον ἄμαρ του, καὶ ἡ κλίνη ἐδέχετο τὸ κεκοπιαικὸς καὶ κλονούμενον σῶμά του. Τὴν μεσημβρίαν, νωθρὸς καὶ κερηθάρυς, ἠγείρετο, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν αὐτὴν ζωὴν, μετ' ὀλίγας μόνον παραλλαγὰς.

Κατὰ τὴν νέαν ταύτην περίοδον συνηγετίσθη μετὰ πολλῶν, ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἄλλοτε δὲν κατεδέχετο τὴν προσπέλασιν, ἀλλ' ἰδίως συνεδέθη στενωῶς μετ' ἐνὸς φίλου καὶ μετὰ μιᾶς φίλης. Ἡ φίλη, γυνὴ τοῦ κόσμου, ἐκπεσοῦσα καὶ αὐτὴ, ὠνομάζετο Ἀντιγόνη καὶ κατόκει ἀπέναντι τῆς οἰκίας τῶν Ροδίων μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς θείας της. Ἐπλησίαζεν ἀφεύκτως τὰ πεντήκοντα ἔτη ἡ δεσποσύνη, ἀλλ' ἐφάνετο μόνον τεσσαρκακοντοῦτις· ἡ ἰδία δ' ἐβεβαίουν ὅτι δὲν ὑπερέβη τὰ τριάκοντα. . . ἄς εἰπώμεν φθινόπωρα. Τοῦτο δὲν ἐνδιέφερε τὸν Λέοντα· αὐτὸς ἔβλεπεν ὅτι παρὰ τὸ ἐκδεδιγημένον παρελθόν της, περὶ οὗ ὁ κόσμος διηγεῖτο ἱστορίας ἐπὶ ἱστορίας, ἢ γρηραιὰ δεσποσύνη διετήρει τὰ ἔχνη τῆς παλαιᾶς τῆς καλλονῆς, καὶ μονοῦ ἐτρώγετο· ἐλπίζων δὲ τὴν ταχέαν καὶ ἀνέξοδον κατάκτησίν της, ἐσύχναζεν εἰς τὴν οἰκίαν της καὶ διήρχετο ὡς ἐπιτοπολὺ μετ' αὐτῆς τὰς ἐσπέρας του. Ὁ θεὸς κύριος Ἀσημάκης, κτηματίας, ἦτο ἀνοικτὸς ἄνθρωπος, ἀγαπῶν τὸν θόρυβον καὶ τὰς συναναστροφάς· ἡ θεία δὲν ὑστέρει ὡς πρὸς τὰς διαθέσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἡ οἰκία των, θορυβώδης πάντοτε, κατέστη μετ' ὀλίγον τὸ κέντρον τοῦ μικροῦ ἐκείνου κόσμου, τοῦ πτωχαλαζόνος καὶ κιβδηλοῦ, διακεκομένου ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τῶν διασκεδάσεων, καὶ προσπαθούτος πάση θυσίᾳ νὰ μιμηθῆ τὸν ἀριστοκρατικὸν βίον.

Ἔπεται συνέχεια. ΓΡ. Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ὀλιγοὶ εἰσέτι καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των κκ. Συνδρομηταὶ ν' ἀνανεώσωσιν αὐτὴν μέχρι τέλους τρέχοντος Ἰανουαρίου, ἄλλως ἀναγκάζομεθα, μετὰ μεγίστης ἡμῶν λύπης, νὰ διακόψωμεν ὀριστικῶς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴν τοῦ φύλλου.

Τόμοι α' Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων τῶν ἐτῶν Α', Β' καὶ Γ' δεδεμένοι στερεώτατα καὶ κομψότατα πωλοῦνται ἐν τῶ γραφεῖῳ ἡμῶν.

Ἐπίσης ἄλλα τῶν Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων τοῦ Α' καὶ Β' τόμου πρὸς λεπτὰ 20 ἕκαστον, καὶ τοῦ Γ' πρὸς λεπτὰ 10.